

Projekt

z dnia 1 kwietnia 2015 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR ...../...../2015
RADY POWIATU WODZISŁAWSKIEGO**

z dnia ..... 2015 r.

w sprawie: przyjęcia „Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2015 - 2025”

Na podstawie art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 595 z późn. zmianami) w związku z art. 3 pkt 3, art. 6 i art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1649 z późn. zmianami)

**Rada Powiatu Wodzisławskiego
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2015 - 2025”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wodzisławskiego.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XVI/186/2012 Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 29.03.2012 r. w sprawie: aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego 2008 - 2015.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Odpowiedzialny za przygotowanie data i podpis		Biuro Prawne data i podpis		Zarząd data i podpis			
Dostarczone do WRZ w dniu	Skierowano do komisji		opinie	Głosowanie na sesji			Druk nr
	☐ Komisja Rewizyjna ☐ Komisja Organizacyjna ☐ Komisja Budżetu ☐ Komisja Infrastruktury ... ☐ Komisja Zdrowia ... ☐ Komisja Oświaty ... ☐ Komisja Strategii ...			za	przeciw	wstrzym.	

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WODZISŁAWSKIEGO

NA LATA 2015 - 2025

– projekt do konsultacji –

Wodzisław Śląski, 2015 r.

SPIS TREŚCI

1.	Podstawowe założenia formułowania strategii.....	3
2.	Sytuacja i trendy rozwoju powiatu.....	6
3.	Podstawowe problemy i potencjały rozwoju powiatu.....	26
4.	Uwarunkowania rozwoju powiatu wodzisławskiego.....	28
4.1.	Ramy rozwoju wynikające z dokumentów krajowych i regionalnych.....	28
4.2.	Uwarunkowania wynikające z dokumentów lokalnych.....	30
5.	Wizja rozwoju powiatu wodzisławskiego.....	34
6.	Cele rozwoju i kierunki działań na rzecz rozwoju powiatu.....	36
7.	Analiza SWOT.....	57
8.	System wdrażania oraz monitoringu strategii.....	60
8.1.	Zarządzanie strategią.....	60
8.2.	Kluczowe zadania.....	64
8.3.	Monitorowanie strategii.....	67

1. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA FORMUŁOWANIA STRATEGII

Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2015-2025 stanowi podstawowy dokument określający wizję rozwoju, cele strategiczne oraz narzędzia realizacji średniookresowej i długofalowej polityki realizowanej na poziomie powiatu. Strategia stanowi również wyraz aspiracji i dążeń władz powiatu w zakresie kreowania możliwości rozwoju społeczności lokalnej oraz jak najkorzystniejszych warunków zamieszkania w powiecie.

Proces sporządzania strategii oparto na zasadzie partnerstwa społecznego oraz partnerstwa lokalnego. Zawarte w dokumencie cele oraz sposoby ich osiągnięcia zostały wypracowane w oparciu o wyniki warsztatów z udziałem przedstawicieli samorządów gmin z terenu powiatu oraz środowisk społecznych i gospodarczych. Głównym efektem wdrażania strategii powinien być zrównoważony rozwój powiatu, budowanie wspólnoty interesów poszczególnych gmin i społeczności lokalnej oraz wykreowanie nowych funkcji decydujących o rozwoju gospodarczym powiatu przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju podmiotów lokalnych.

Wdrażanie strategii rozwoju powinno również przyczyniać się do wzmocnienia pozycji powiatu w otoczeniu, a w konsekwencji do przyciągania różnych podmiotów zewnętrznych wraz z ich zasobami, potencjałami i aktywnościami napędzającymi potencjalnie rozwój powiatu.

U podstaw podjęcia decyzji o przystąpieniu do sformułowania nowej Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego leżą w dużej mierze przesłanki zewnętrzne. Wynikają one m.in. z rozpoczęcia nowego okresu programowania w UE i wiążącą się z tym zmianą kierunków polityki oraz zakresu instrumentów i reguł wsparcia rozwoju regionalnego i lokalnego. Ważną przesłanką stała się także aktualizacja dokumentów krajowych i regionalnych określających nowe kierunki rozwoju oraz narzędzia prowadzenia polityki rozwoju, w tym takich dokumentów jak: „Strategia Rozwoju Kraju 2020”, „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020”, „Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Należy zauważyć, iż również w lokalnych politykach rozwojowych gmin z terenu powiatu wodzisławskiego dokonano przededefiniowania celów i kierunków w ramach prac związanych z aktualizacją istniejących strategii lub formułowaniem nowych dokumentów.

Warto podkreślić, że nowa Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego opiera się na doświadczeniach uzyskanych w wyniku wdrażania dokumentu odnoszącego się do horyzontu czasowego 2008-2015.

Niniejsza Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego jest dokumentem wyznaczającym szeroki zakres celów i kierunków działań rozwoju we wszystkich wymiarach warunkujących zrównoważony rozwój powiatu, tj. w wymiarze społeczno-kulturowym, gospodarczym, infrastrukturalnym, przestrzennym i środowiskowym. Z tego też względu w wielu przypadkach osiągnięcie zamierzonych celów i wdrożenie wybranych projektów leży poza kompetencjami ustawowymi szczebla samorządu powiatowego. Takie sformułowanie strategii oparto na partnerskiej formule jej tworzenia i założeniu jej wdrażania w oparciu o tę zasadę. Należy zatem podkreślić, że samorząd powiatowy w procesie wdrażania będzie pełnił funkcje:

- a) realizatora – w odniesieniu do projektów samodzielnie realizowanych przez powiat i plasujących się w zakresie kompetencji i zadań powiatu,
- b) współrealizatora w zakresie projektów, w których powiat jest jednym z partnerów wdrażających, a projekty te związane są z realizacją kompetencji i zadań powiatu,
- c) polegające na wspieraniu podmiotów lokalnych – osób, organizacji pozarządowych, instytucji, gmin powiatu – oraz na monitorowaniu wdrażania projektów realizowanych przez podmioty działające w różnych układach partnerskich, w zakresie projektów wpisujących się w kompetencje i zadania powiatu.

Zdefiniowane w strategii cele i kierunki działań oparto na diagnozie strategicznej obejmującej analizę danych statystycznych za okres 2008-2013 oraz analizy jakościowe podejmowanych działań i procesów rozwoju dokonane przez partnerów społeczno-gospodarczych i przedstawicieli samorządów gmin, pozwalające ocenić bieżącą sytuację powiatu wodzisławskiego oraz jego perspektywy rozwojowe. W szczególności, prace te umożliwiły:

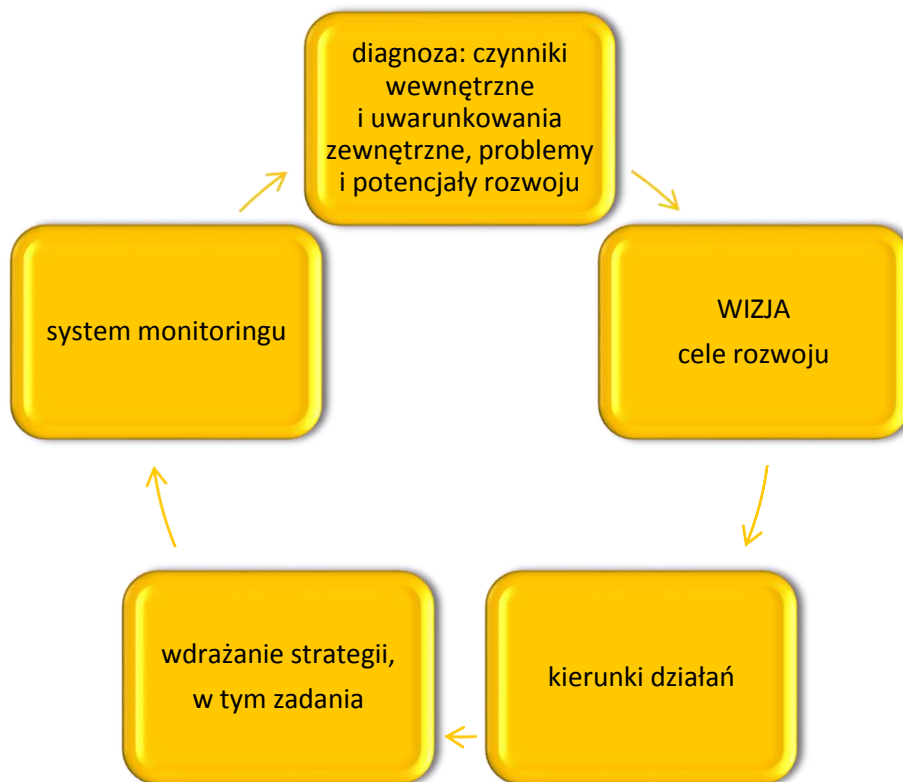
- a) uporządkowanie i uzupełnienie dotychczasowej wiedzy o powiecie w zakresie istotnym dla formułowania strategii rozwoju,
- b) określenie istotnych czynników zewnętrznych wpływających na kształtowanie przyszłości powiatu,
- c) rozpoznanie podstawowych oczekiwań mieszkańców powiatu i innych podmiotów zainteresowanych rozwojem lokalnym,
- d) uzyskanie konsensusu odnośnie oceny sytuacji powiatu przed przystąpieniem do formułowania części strategii odnoszących się do wizji i celów rozwoju powiatu.

Prace nad diagnozą strategiczną objęły:

- a) analizę danych ilościowych, szczególnie danych statystycznych dostępnych w Banku Danych Lokalnych GUS,
- b) analizę dostępnych dokumentów o stanie powiatu wodzisławskiego,
- c) analizę celów i kierunków interwencji publicznej określonych w dokumentach strategicznych i politycznych na szczeblu unijnym, krajowym i wojewódzkim,
- d) prace warsztatowe z liderami z obszaru powiatu pozwalające na ocenę stanu obecnego powiatu wodzisławskiego, perspektyw jego rozwoju oraz oczekiwań różnych grup interesariuszy.

Na podstawie pogłębionej diagnozy oraz w wyniku prac warsztatowych z liderami samorządowymi oraz społecznymi i gospodarczymi z powiatu sformułowano wizję rozwoju oraz cele strategiczne. Kolejnym krokiem było sformułowanie celów operacyjnych i kierunków działań oraz przeprowadzenie analizy SWOT w kontekście wypracowanych celów. Ostatnim etapem prac, a równocześnie składową niniejszego dokumentu było określenie podstaw systemu wdrażania obejmującego główne działania i projekty oraz system monitorowania procesu wdrażania.

Rysunek 1. Logika procesu formułowania strategii rozwoju powiatu.

Źródło: opracowanie własne.

2. SYTUACJA I TRENDY ROZWOJU POWIATU

Powiat wodzisławski położony jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego. Od zachodu graniczy z powiatem raciborskim, od północnego wschodu z powiatem rybnickim oraz miastem Jastrzębie Zdrój. Z kolei południowa część powiatu graniczy z Republiką Czeską. Łączna powierzchnia powiatu wynosi 286,9 km², co stanowi około 5% powierzchni województwa śląskiego. Gęstość zaludnienia powiatu wynosi 550 os./km², co daje najwyższą wartość wśród powiatów ziemskich zlokalizowanych w subregionie zachodnim.

Powiat składa się z 9 gmin, z czego 4 to gminy miejskie, a 5 to gminy wiejskie. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” miasta Wodzisław Śląski, Radlin i Rydułtowy wchodzi w skład Aglomeracji Rybnickiej, natomiast Mszana i Godów należą do bezpośredniego otoczenia funkcjonalnego tej Aglomeracji. Ponadto gminy Gorzyce, Godów i Mszana wchodzi w skład obszaru funkcjonalnego zlokalizowanego wzdłuż autostrady A-1.

Rysunek 2. Mapa powiatu wodzisławskiego.

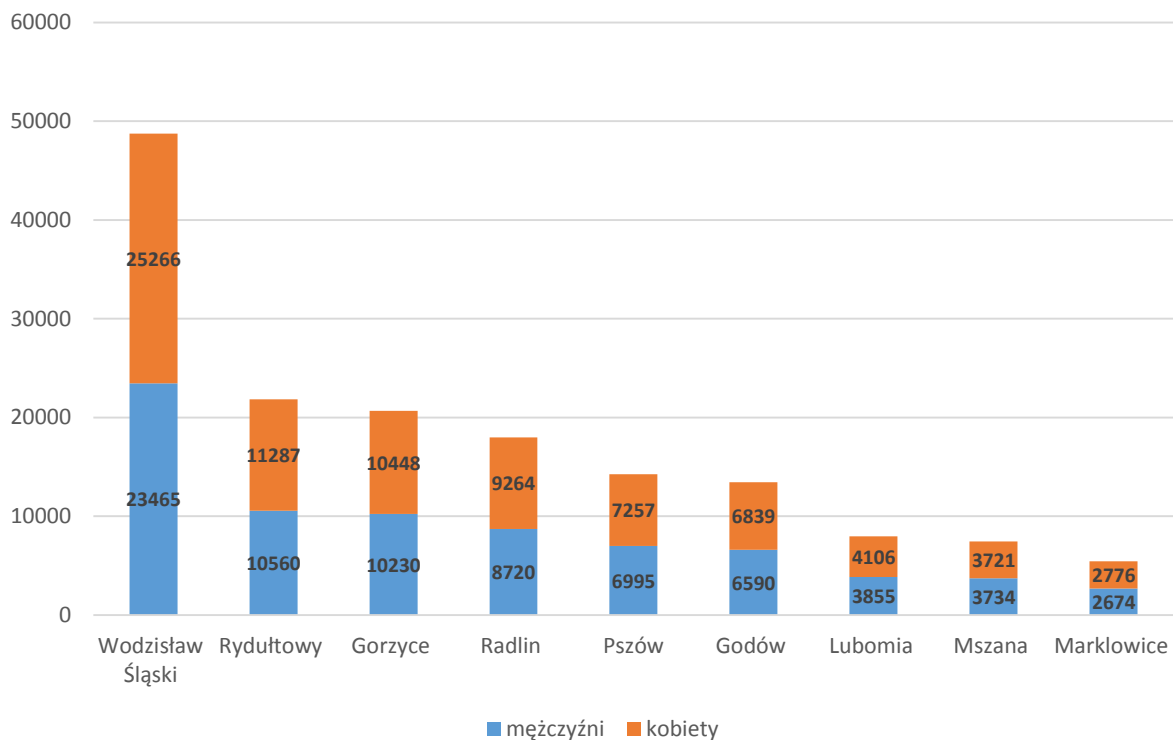

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim.

Demografia

W 2013 roku według danych GUS powiat wodzisławski zamieszkiwało 157 787 mieszkańców, z czego 65% to ludność miejska. Ludność powiatu stanowi prawie 25% ludności subregionu zachodniego i jest to tym samym najliczniejszy pod tym względem powiat w tej części województwa śląskiego. Wśród gmin zlokalizowanych na terenie powiatu najliczniejsze są: Wodzisław Śląski (48 731 mieszkańców) oraz Rydułtowy i Gorzyce (powyżej 20 000 mieszkańców). Najmniej liczne są gminy: Lubomia, Mszana i Marklowice (poniżej 10 000 mieszkańców). 51,3% ogółu mieszkańców stanowią kobiety.

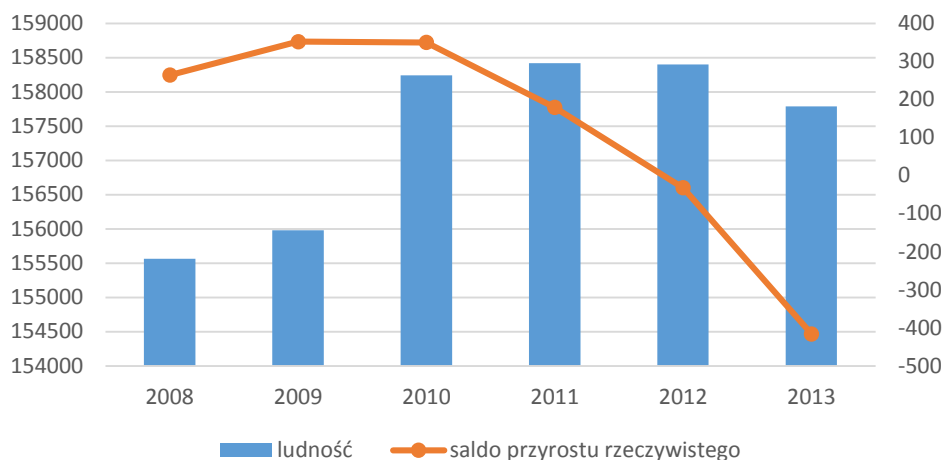
Wykres 1. Liczba ludności w podziale na płeć w gminach powiatu wodzisławskiego w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS (BDL – Bank Danych Lokalnych Główny Urząd Statystyczny).

Liczba ludności na przestrzeni lat ulegała różnym tendencjom. W latach 2008-2011 zauważalny był wzrost – łącznie o 1,8%, jednak już w latach 2012-2013 obserwuje się systematyczny spadek. Jest to pochodna ruchu naturalnego i migracji w powiecie (czyli salda ruchu rzeczywistego).

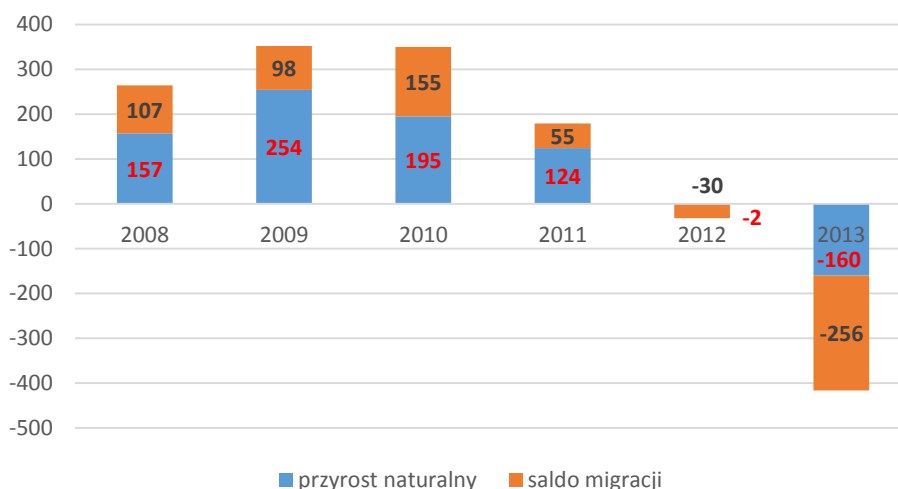

Wykres 2. Liczba ludności i saldo przyrostu rzeczywistego w powiecie wodzisławskim w latach 2008-2013.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W 2012 roku przyrost naturalny po raz pierwszy osiągnął wartość ujemną dla powiatu. Zjawisko to powtórzyło się w 2013 roku ze znacznie większym nasileniem. Jest to efektem znaczącego spadku liczby urodzeń oraz wzrostu liczby zgonów wśród mieszkańców powiatu. W 2013 roku przyrost naturalny na 1000 ludności wyniósł dla powiatu -1,0 (tymczasem jeszcze w roku 2009 wynosił 1,6).

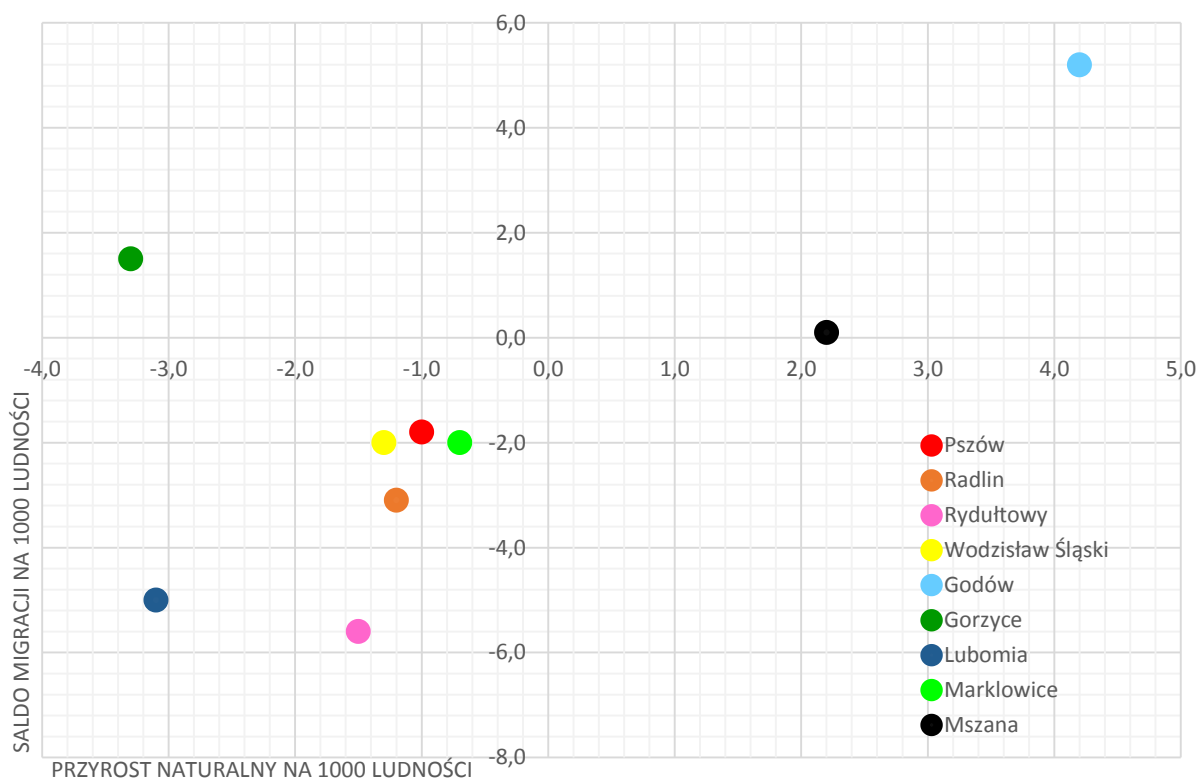
W liczbie ludności pogłębia się ujemne saldo migracji, które również w 2012 roku uzyskało wartość poniżej zera. W 2013 roku saldo to wyniosło aż -256 osób, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosło -1,6 (w 2010 roku wskaźnik ten wynosił 1,0). Mimo że największe przepływy występują w ruchu krajowym to ujemne saldo migracji jest wynikiem przede wszystkim wymeldowań poza granicę kraju. W 2013 roku aż 357 osób wyjechało za granicę, natomiast przybyło z zagranicy tylko 29 osób. Saldo migracji wewnętrznych jest korzystne dla powiatu: w 2013 roku z powiatu wymeldowało się 1940 osób, natomiast zameldowało 2196 (bilans dodatni).

Wykres 3. Przyrost naturalny i saldo migracji w powiecie wodzisławskim w latach 2008-2013.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Wśród gmin powiatu wodzisławskiego najkorzystniejsza sytuacja demograficzna występuje w gminie Godów, gdzie wskaźniki przyrostu naturalnego i migracji w 2013 roku osiągnęły wysokie dodatnie wartości (odpowiednio 4,2 i 5,2). Dodatnimi wskaźnikami charakteryzuje się także gmina Mszana; wskaźnik migracji wprawdzie jest dodatni ale bardzo bliski zeru (0,1). Poza przytoczonymi gminami oraz gminą Gorzyce (gdzie dodatnie wartości przybiera wskaźnik migracji), we wszystkich gminach powiatu zauważa się ujemne wartości wskaźników przyrostu naturalnego i migracji. Szczególnie niskie wartości wskaźników obserwuje się w gminach Lubomia i Rydułtowy.

Wykres 4. Przyrost naturalny na 1000 ludności i saldo migracji na 1000 osób w gminach powiatu wodzisławskiego w 2013 roku.

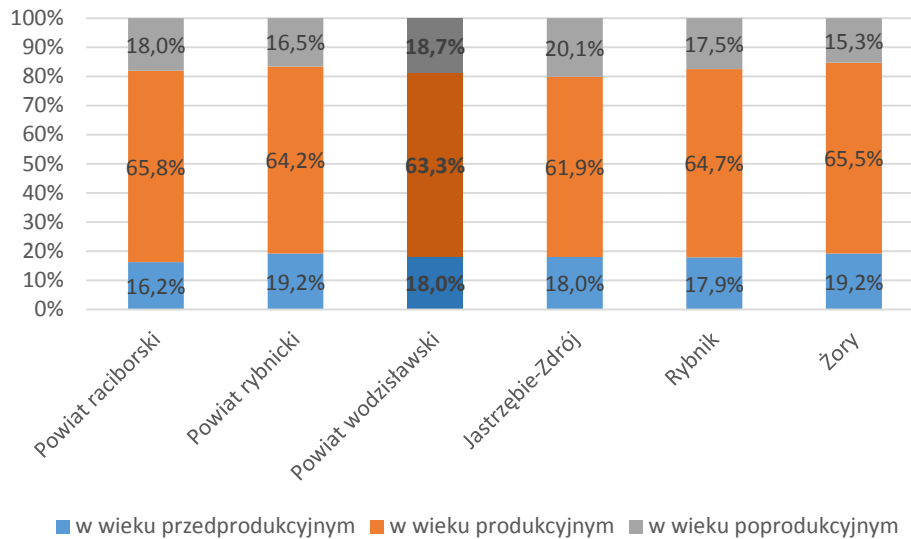

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W powiecie wodzisławskim zaledwie 63,3% osób stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 18% ludności, a w wieku poprodukcyjnym aż 18,7%. Jest to bardzo niekorzystna sytuacja wskazująca na proces starzenia się społeczeństwa. Wśród powiatów w Subregionie Zachodnim tylko w Jastrzębiu Zdroju mieszka mniej osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik obciążenia demograficznego¹ w powiecie wynosi 58,0. Wśród gmin należących do powiatu największe wartości wskaźnika osiągają gminy: Markłowice (63,7) oraz Wodzisław Śląski (59,7). Najniższe wartości osiągnięte są w gminach: Lubomia (54,0) oraz Mszana (54,4).

¹ Wskaźnik obciążenia demograficznego liczony jako liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

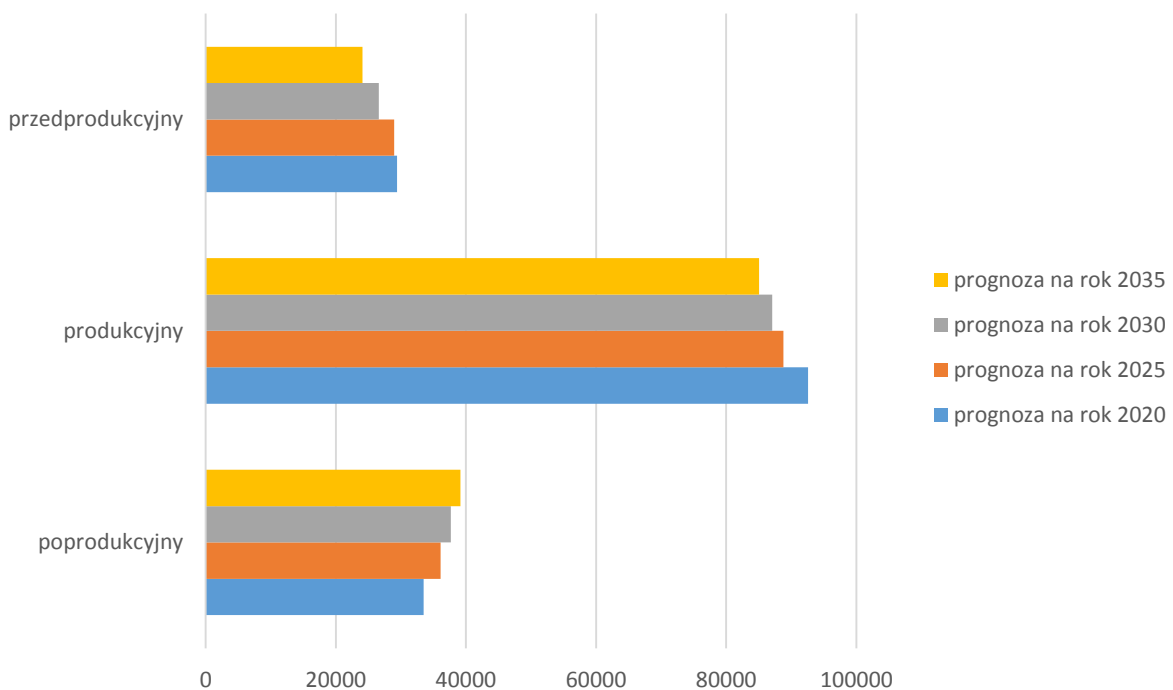
wykres 5. Struktura wiekowa ludności w powiatach subregionu zachodniego w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Niekorzystne są prognozy dla powiatu dotyczące liczby ludności. Zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego do 2035 roku liczba ludności w powiecie spadnie o prawie 9,5 tys. osób tj. o 6%. Wzrastać będzie grupa osób w wieku poprodukcyjnym (prognozowany wzrost do 2035 roku 9,7 tys. osób), natomiast spadać będzie ilość osób w wieku przedprodukcyjnym (łącznie spadek do 2035 roku o prawie 4,4 tys. osób) i w wieku produkcyjnym (do 2035 prognozowany spadek o prawie 14,8 tys. osób).

wykres 6. Prognoza ludności powiatu wodzisławskiego do roku 2035.

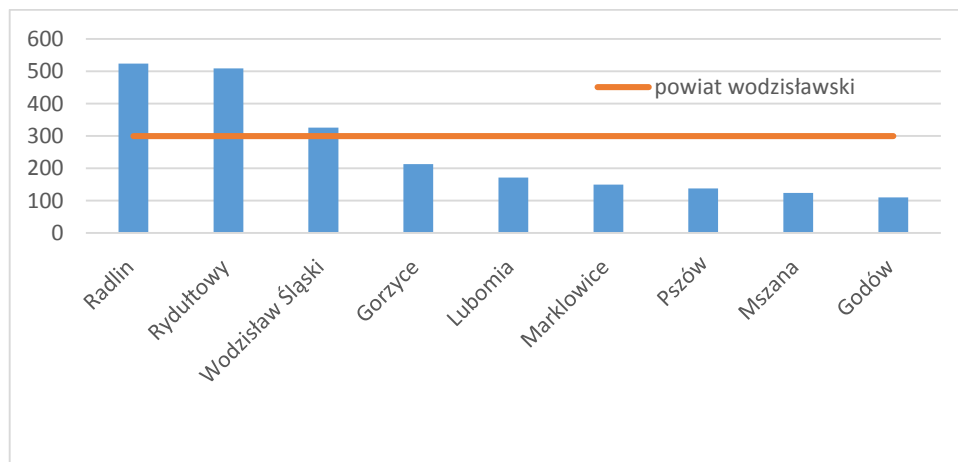
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Rynek pracy

W 2013 roku liczba pracujących w powiecie wyniosła 33 154 osoby. Stanowiło to 21% ogółu pracujących w subregionie zachodnim. W stosunku do roku 2008 liczba pracujących wzrosła o prawie 1400 osób. Najwięcej osób pracowało w przemyśle i budownictwie (46% pracujących) oraz usługach (45% pracujących). Zaledwie 9% w rolnictwie.

Liczba pracujących na 1000 osób w wieku produkcyjnym w powiecie wynosiła 300 osób. Jest to jednak wartość wyraźnie niższa niż w całym subregionie zachodnim, gdzie wartość ta przekracza 348 pracujących na 1000 osób w wieku produkcyjnym. Większe wartości wskaźnika osiągają powiat raciborski, Jastrzębie-Zdrój i Rybnik. Analizując zróżnicowanie wewnętrzne powiatu zwracają uwagę Radlin i Rydułtowy, gdzie liczba pracujących na 1000 osób w wieku produkcyjnym przewyższa 500. Z drugiej strony Lubomia, Markłowice, Pszów, Mszana i Godów to gminy gdzie ta liczba wynosi poniżej 200.

Wykres 7. Liczba pracujących na 1000 osób w wieku produkcyjnym w gminach powiatu wodzisławskiego w 2013 r.

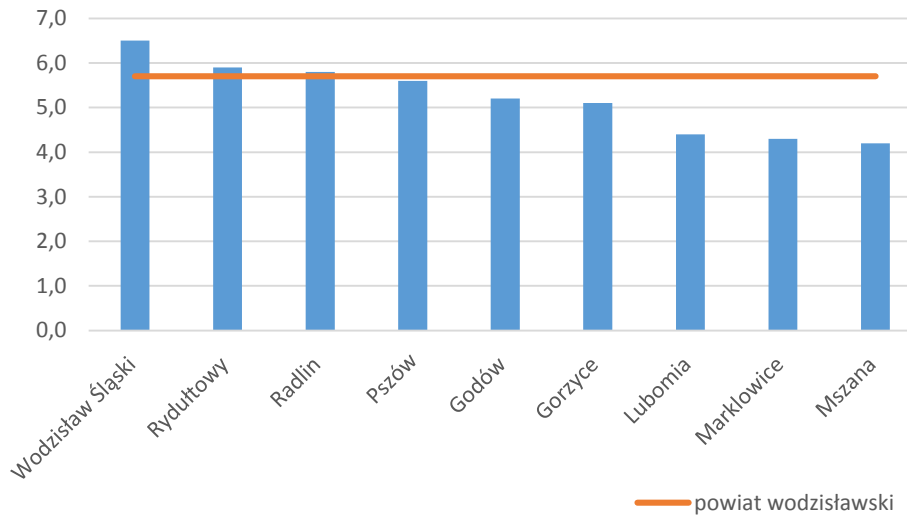
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie w 2013 roku wyniosła 11,8%, natomiast na koniec 2014 roku 10,6%. Porównując z innymi rejonami w subregionie zachodnim była niższa tylko od wartości dla powiatu rybnickiego. Z roku na rok stopa bezrobocia wzrasta (w odniesieniu do roku 2008 wzrosła o 4,3 punktu procentowego). Wyjątkiem jest rok 2014, kiedy stopa bezrobocia na koniec roku spadła o 1,2 pp. w stosunku do roku poprzedniego. Wśród bezrobotnych istotną grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne (48,2%) oraz bez wykształcenia średniego (57,3%). Osoby młode – do 25 roku życia – stanowią 22,1% bezrobotnych, a osoby 50+ prawie 19,6%. Absolwenci stanowią 9% ogółu bezrobotnych². W 2013 roku w powiecie zarejestrowanych było 5,7 tys. bezrobotnych, natomiast na koniec 2014 roku 5,1 tys. Powiat wodzisławski ma jeden z najwyższych w województwie śląskim odsetek bezrobotnych kobiet wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił w 2013 roku 5,7%. Najwyższe wartości wskaźnik osiągnął w Wodzisławiu Śląskim, Rydułtowach oraz Radlinie, najniższe w Lubomi, Markłowicach i Mszanie.

² Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS – 01 za grudzień 2014 r.; Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim.

Wykres 8. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminach powiatu wodzisławskiego w 2013 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Ponad 1/3 lokalnych pracodawców rekrutuje pracowników we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy – jest to jedna z bardziej popularnych metod poszukiwania pracowników. Badanie pracodawców z terenu powiatu zrealizowane w 2014 roku wykazało, że duże znaczenie dla lokalnych pracodawców mają umiejętności miękkie potencjalnych pracowników, zwłaszcza komunikatywność i motywacja do pracy. Podczas rekrutacji podstawowymi przyczynami odrzucenia kandydatów są brak kwalifikacji zawodowych oraz doświadczenia zawodowego. Problem braku praktycznych umiejętności oraz kompetencji miękkich dotyczy w szczególności absolwentów lokalnych szkół zawodowych i wyższych.³

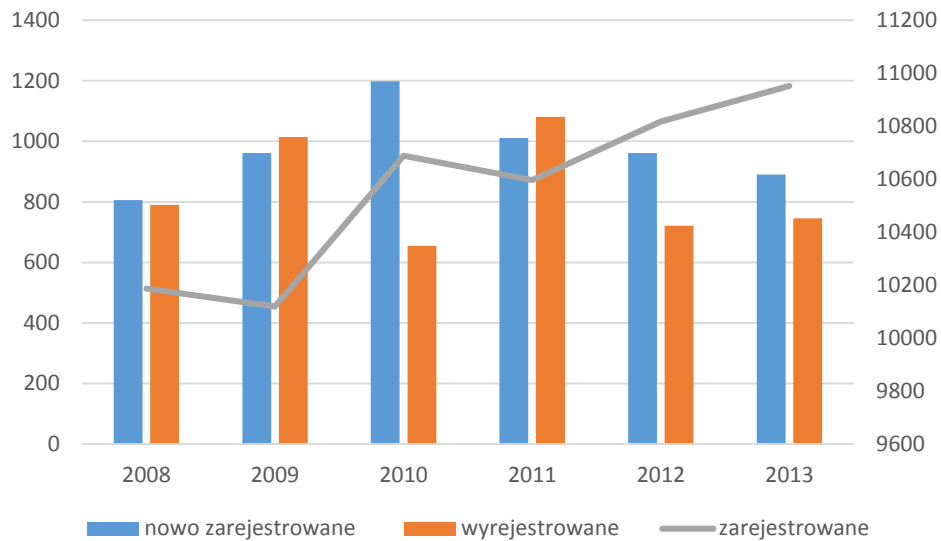
Podmioty gospodarcze

W 2013 roku w powiecie zarejestrowanych było prawie 11 tys. podmiotów gospodarczych, co stanowiło 22% podmiotów zarejestrowanych w subregionie zachodnim. W ciągu ostatnich lat liczba podmiotów systematycznie wzrasta. W odniesieniu do roku 2008 liczba ta wzrosła o 765 podmiotów. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w 2013 roku wyniosła 891, jest to wartość stosunkowo niska (podobnie jak w przypadku lat 2010 i 2012). Pozytywną tendencją jest utrzymująca się wyższa liczba podmiotów rejestrowanych od wyrejestrowanych, jednak w ostatnich latach różnica ta stale się zmniejsza.

Na poziomie gmin najwięcej podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. ludności działa w Wodzisławiu Śląskim (828 podmiotów) ponadto w Radlinie i Gorzycach (powyżej 660 podmiotów). Najmniej w Pszowie i Lubomi (poniżej 600 podmiotów).

³ „Analiza i diagnoza rynku pracy powiatu wodzisławskiego – badanie potrzeb przedsiębiorców pod kątem kwalifikacji i umiejętności obecnych i przyszłych pracowników” Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim, grudzień 2014.

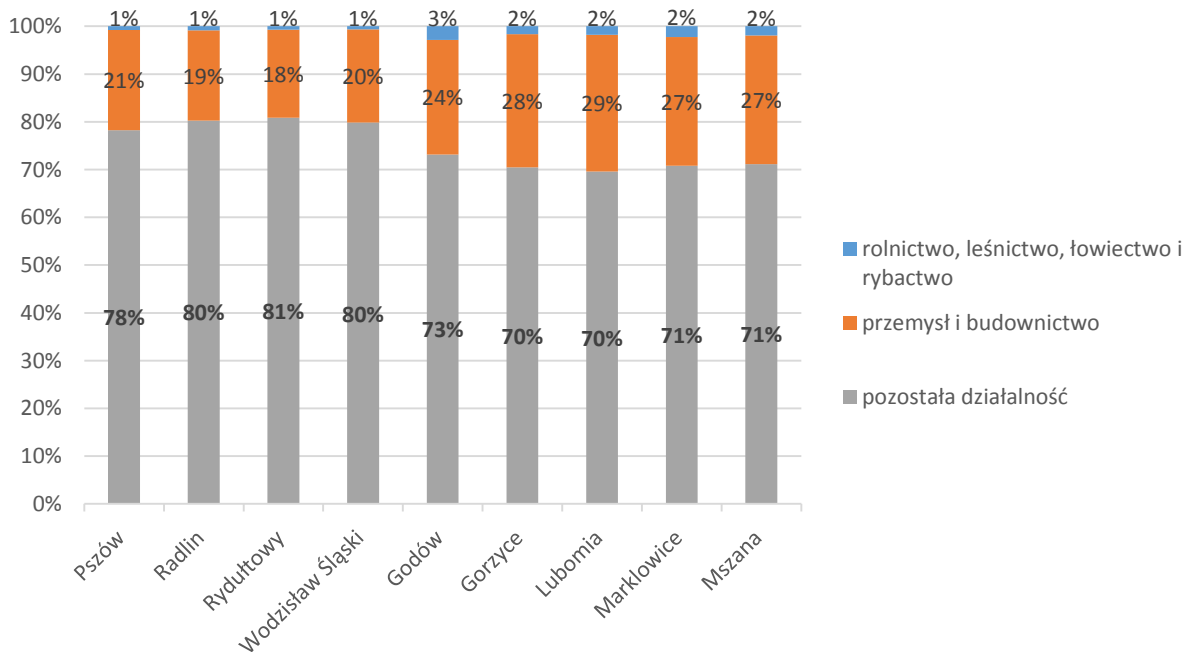
wykras 9. Podmioty gospodarki narodowej w powiecie wodzisławskim w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Wśród podmiotów gospodarki narodowej dominują podmioty funkcjonujące w ramach pozostałej działalności czyli usługi. Stanowią one 77% ogółu podmiotów. Prawie 22% stanowią podmioty w ramach przemysłu i budownictwa. Na poziomie gmin najwyższy odsetek podmiotów działających w ramach przemysłu i budownictwa funkcjonuje w Lubomi (29%) i Gorzycach (28%). Pozostała działalność stanowi największy odsetek przedmiotu działalności w gminach Rydułtowy (81%) oraz Radlin i Wodzisław Śląski (po 80%).

wykras 10. Odsetek liczby przedsiębiorstw w ramach grup PKD w gminach z terenu powiatu wodzisławskiego w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

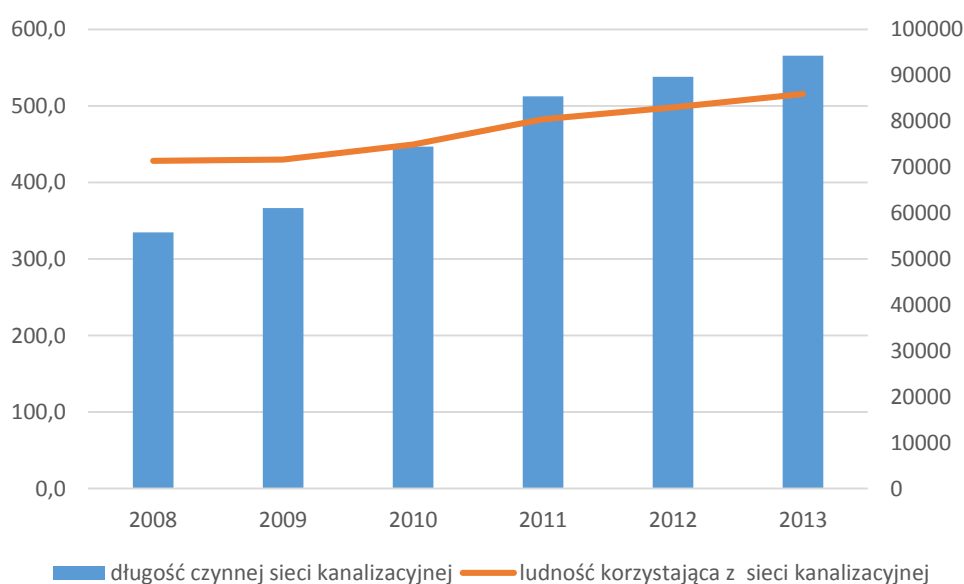
Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (w przeliczeniu na 1000 ludności) zdecydowanie dominuje Wodzisław Śląski – 61 podmiotów oraz Gorzyce – 59 podmiotów. Wyraźnie niskie wartości osiągają gminy Lubomia i Rydułtowy.

Infrastruktura komunalna

Długość sieci wodociągowej w powiecie wodzisławskim na koniec 2013 roku wyniosła 744,8 km, a kanalizacyjnej 565,8 km. W stosunku do roku 2008 obie długości wzrosły – odpowiednio o 40,3 km i 231 km. Największą gęstością zarówno sieci wodociągowej jak i kanalizacyjnej charakteryzuje się miasto Radlin. W następnej kolejności w przypadku sieci wodociągowej plasuje się miasto Rydułtowy, a w przypadku sieci kanalizacyjnej gmina Mszana. W gminie Lubomia na koniec 2013 roku nie zidentyfikowano żadnej sieci kanalizacyjnej.

W powiecie wodzisławskim 94,6% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej i 54,5% z sieci kanalizacyjnej. Zdecydowanie więcej osób korzysta z sieci w miastach niż na wsi. Wśród miast powiatu najwięcej osób ma dostęp do wodociągu w Radlinie (99,4%), a do kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim (71,4%). W przypadku terenów wiejskich największa dostępność do sieci wodociągowej występuje w Markłowicach (97,2%), a do kanalizacyjnej w Mszanie (53,3%).

Wykres 11. Długość sieci kanalizacyjnej i ludność korzystająca z niej w powiecie wodzisławskim w latach 2008-2013.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Transport

Przez powiat przebiega autostrada A1 łącząca obecnie Czechy z Pyrzowicami, a docelowo biegnąca do Gdańska. Ponadto przez teren powiatu przebiega droga krajowa DK78 łącząca centrum województwa z Czechami (przejście graniczne w Chałupkach). Obie drogi przebiegają przez powiat w kierunku północ-południe. Również w tym kierunku komunikuje powiat połączenie kolejowe.

Sieć transportową uzupełniają drogi powiatowe i gminne, które komunikują powiat m.in. na osi wschód-zachód.

Gęstość dróg powiatowych i gminnych o nawierzchni twardej w powiecie w 2013 roku wynosiła 254,9 km/km² i po Jastrzębiu Zdroju była to najwyższa wartość w subregionie zachodnim.

Istotnym elementem komunikacji są także ścieżki rowerowe. W powiecie wodzisławskim na koniec 2013 roku wytyczonych zostało ich tylko 14,5 km, co stanowiło zaledwie 12% ścieżek zlokalizowanych w subregionie zachodnim. Gęstość tych ścieżek wyniosła 505,2 km/100 km². Wśród gmin należących do powiatu najdłuższe ścieżki wytyczono w Wodzisławiu Śląskim. Ponadto ścieżki wytyczono w Rydułtowach, Godowie i Gorzycach.

Z roku na rok wzrasta liczba pojazdów zarejestrowanych w powiecie. Według danych Wydziału Komunikacji i Transportu w 2014 roku zarejestrowanych zostało 14 100 pojazdów.

Alternatywą dla transportu indywidualnego jest transport zbiorowy. Ze względu na zasięg terytorialny komunikację publiczną w powiecie wodzisławskim możemy podzielić na:

- komunikację międzyregionalną: połączenia powiatu wodzisławskiego z miastami spoza województwa śląskiego (Zakopane, Nowy Sącz, Kraków, Wrocław, Świdnica, Nysa i sezonowo Jastrzębia Góra, Giżycko, Mrzeżyno, Krynica Morska);
- komunikację regionalną: połączenia miejscowości położonych w powiecie wodzisławskim z miejscowościami położonymi w innych powiatach w województwie śląskim (Katowice, Gliwice, Częstochowa, Wiśła, Cieszyn);
- komunikację lokalną: linie komunikacyjne w granicach powiatu oraz wykraczające do powiatów ościennych (Jastrzębie-Zdrój, powiat raciborski, powiat rybnicki).⁴

Obecnie pasażerski przewóz regularny na liniach komunikacyjnych o zasięgu lokalnym wykonują:

- Międzygminny Związek Komunikacyjny z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój (MZK),
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Raciborzu Sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu (PKS Racibórz),
- Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu (PK Racibórz),
- Zarząd Transportu Zbiorowego w Rybniku z siedzibą w Rybniku (ZTZ),⁵
- PPUH Kłosok, Andrzej Kłosok z siedzibą w Żorach.

MZK obsługuje gminy: Pszów, Rydułtowy, Radlin, Markłowice, Mszana. Natomiast gminy: Godów, Gorzyce i Lubomia są obsługiwane przez PKS Racibórz, który został operatorem wyznaczonym przez Starostę Wodzisławskiego (organizatora transportu). Od 1 stycznia 2013 roku, na skutek wystąpienia gminy Wodzisław Śląski z MZK, organizatorem transportu zbiorowego na jej terenie stał się Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego.

Aktualnie w powiecie wodzisławskim wszystkie dworce kolejowe zostały przez PKP zamknięte dla podróżnych.

⁴ „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu wodzisławskiego”, grudzień 2013 r.

⁵ J.w.

Usługi publiczne

Edukacja i wychowanie przedszkolne

W 2013 roku w powiecie funkcjonowały 44 przedszkola (192 oddziały), w których dostępnych było 4530 miejsc dla dzieci. Wychowaniem przedszkolnym objętych było 68,1% dzieci w wieku 3-5 lat i 71,1% dzieci w wieku 3-6 lat. Najwięcej dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym było w gminie Godów (80% w wieku 3-6 lat) oraz w Markłowicach (79,9% w wieku 3-6 lat), najmniej natomiast w Mszanie (59% w wieku 3-6 lat) i Gorzycach (64,% w wieku 3-6 lat).

Opieką w żłobkach objętych było 67 dzieci co stanowiło zaledwie 1,4% dzieci w wieku 0-3 lata (dla subregionu zachodniego wartość ta wynosi 3,3%).

W tym samym okresie w powiecie funkcjonowały 44 szkoły podstawowe oraz 22 gimnazja. Do obu typów szkół uczęszczało odpowiednio 8768 i 4590 uczniów. Skolaryzacja netto⁶ dla szkół podstawowych w badanym okresie wyniosła 95,64, natomiast dla gimnazjów 96,84.

Na poziomie gmin najwięcej szkół zlokalizowanych jest w mieście Wodzisławiu Śląskim. Tam też uczęszcza najwięcej dzieci do szkół. Znaczna ilość szkół (zarówno podstawowych jak i gimnazjalnych) zlokalizowanych jest również w Gorzycach (w sumie 12) oraz w Godowie (8).

Tabela 1. Liczba szkół i uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w gminach z terenu powiatu wodzisławskiego w 2013 roku.

Gmina	Szkoły podstawowe		Gimnazja	
	Liczba szkół	Liczba uczniów	Liczba szkół	Liczba uczniów
Pszów	3	708	1	361
Radlin	3	1027	2	581
Rydułtowy	3	1143	2	585
Wodzisław Śląski	14	2626	6	1422
Godów	6	788	2	374
Gorzyce	8	1292	4	603
Lubomia	3	438	2	233
Markłowice	2	371	1	220
Mszana	2	375	2	211

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Szkoły ponadgimnazjalne zlokalizowane są w Pszowie, Radlinie, Rydułtowach, Wodzisławiu Śląskim i Mszanie. Łącznie na terenie powiatu funkcjonuje 10 liceów ogólnokształcących (w tym 4 dla dorosłych), 9 techników, 1 liceum profilowane, 9 szkół zasadniczych zawodowych oraz 6 szkół policealnych. Łącznie do szkół uczęszcza prawie 6,5 tys. osób.

⁶ Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Poziom nauczania w szkołach można określić na podstawie wyników z egzaminów na poszczególnych poziomach kształcenia. Średni wynik ze sprawdzianu na koniec szkoły podstawowej wyniósł w 2013 roku dla powiatu 23,98 (był to siódmy wynik wśród powiatów województwa śląskiego). W przypadku egzaminów gimnazjalnych z języka polskiego średni wynik wyniósł 62,47, a z matematyki 48,93. W przypadku języka polskiego jest to przeciętny wynik w województwie śląskim, zaś w przypadku matematyki powiat plasuje się na ósmym miejscu wśród innych powiatów w regionie. Na wysoki poziom oświaty w Powiecie Wodzisławskim ma wpływ nie tylko dobrze przygotowana kadra pedagogiczna, ale także bardzo dobre wyniki zdawalności z egzaminu maturalnego. Średnia zdawalność egzaminu maturalnego dla Powiatu wynosiła w roku szkolnym 2013/2014 – 90,06% (dla porównania: średnia dla województwa śląskiego – 83%, a średnia krajowa – 82%), w tym:

- w liceach ogólnokształcących dla powiatu – 96,05% (średnia dla woj. śląskiego – 89%),
- w technikum dla powiatu – 87,76% (średnia dla woj. śląskiego – 74%).

W roku szkolnym 2013/2014 dobre wyniki uzyskali również uczniowie z egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe uzyskując średnią dla powiatu – 82,99% w tym:

- dla technikum – 95,24%,
- dla zasadniczej szkoły zawodowej – 80,05%,
- dla technikum uzupełniającego – 72,73%,
- z kwalifikacyjnych kursorów zawodowych – 79,41%.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Do jednostek zlokalizowanych na terenie powiatu, czuwających nad bezpieczeństwem mieszkańców należą:

1. **Powiatowy Inspektorat Weterynarii** – do jego głównych zadań należy zapobieganie i zwalczanie chorób zwierząt, prowadzenie nadzoru weterynaryjnego nad miejscami gromadzenia zwierząt, podejmowanie działań mających na celu zwalczanie zaraźliwych chorób zwierzęcych, prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów weterynaryjnych w produkcji, składowaniu i obrocie środkami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego itp.
2. **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna** – jej działalnością kieruje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim, który jest organem wykonującym zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatów wodzisławskiego i jastrzębskiego.
3. **Komenda Powiatowa Policji** - której głównym zadaniem jest ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia, a także ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego. KPP w Wodzisławiu Śląskim posiada Komisariaty w czterech gminach: Gorzycach, Rydułtowach, Pszowie oraz Radlinie.
4. **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej**, której głównym zadaniem jest prewencja i walka z pożarami oraz pozostałymi zagrożeniami (innymi niż przestępczość) dla zdrowia i życia ludzkiego, dobytku oraz środowiska naturalnego. KPPSP w Wodzisławiu Śląskim posiada dwie jednostki ratowniczo-gaśnicze w Wodzisławiu Śląskim oraz Rydułtowach. Ponadto w powiecie funkcjonują 33 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych,

w tym jedna zakładowa. 17 z nich włączonych zostało do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego.

5. **Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego** – znajduje się w strukturach Starostwa Powiatowego i jego zadaniem jest m.in.: pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności, współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2013 roku łącznie stwierdzono w powiecie 3817 przestępstw w zakończonych postępowaniach przygotowawczych. Najwięcej z nich było o charakterze kryminalnym (2495), a następnie o charakterze gospodarczym, drogowym lub przeciwko mieniu (po ok 500). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców wskaźnik przestępstw wyniósł 24,12 i był niższy od wskaźnika dla subregionu zachodniego (26,17). Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w powiecie wyniósł 72,5% i był to wynik lepszy aniżeli dla całego subregionu (71,5%). Najwyższa wykrywalność sprawców występowała w przypadku przestępstw drogowych (99%) oraz przestępstw o charakterze gospodarczym (93,4%).

Do dnia 31 grudnia 2014 r. na terenie powiatu wodzisławskiego miało miejsce 1151 zdarzeń. W porównaniu z rokiem 2013 nastąpiło zwiększenie liczby pożarów i miejscowych zagrożeń odpowiednio o 68 i 28 zdarzeń. Wzrosła również liczba alarmów fałszywych o 17 zgłoszeń. Najwięcej zdarzeń zarejestrowano w Wodzisławiu Śląskim (405), a następnie w Gorzycach (167), Rydułtowach (158) oraz Radlinie (153). Najmniej natomiast w Markłowicach (31).⁷

Kultura i ochrona zabytków

Działalność kulturalna w powiecie koncentruje się głównie wokół ośrodków kultury. Ogółem w powiecie w 2013 r. funkcjonowało 21 domów kultury, z czego 14 dostosowanych było do osób niepełnosprawnych. W omawianym okresie zorganizowano 1078 imprez, w których uczestniczyło ponad 142 tys. osób. Najwięcej imprez organizowano w Gorzycach (411), ale najwięcej gości zebrały imprezy organizowane w Wodzisławiu Śląskim (prawie 370 tys.).

W powiecie funkcjonowało 90 zespołów artystycznych, w których zaangażowane było ponad 2 tys. osób oraz 60 klubów (kół).

Na terenie powiatu znajduje się 47 obiektów wpisanych do rejestru zabytków prowadzonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach. Wśród nich 16 obiektów ma charakter sakralny, 12 obiektów to budynki mieszkalne lub zespoły takich budynków, a 5 to stanowiska archeologiczne. Największa liczba obiektów zabytkowych – 23 – występuje na terenie Wodzisławia Śląskiego. 7 obiektów zabytkowych znajduje się w Lubomi, po 5 występuje w gminach Godów i Gorzyce. Część obiektów zabytkowych ma wyjątkowe znaczenie dla historii subregionu i regionu.

Można do nich zaliczyć:

- a) średniowieczne urbanistyczne założenia miasta Wodzisław Śląski,
- b) stanowiska archeologiczne na terenie gmin: Godów, Gorzyce i Lubomia,

⁷ www.straz.wodzislaw.pl; statystyki na 31 grudnia 2014 r.

- c) zabytki związane z przemysłową historią powiatu, np. na terenie miasta Rydułtowy zespół szybu wentylacyjnego III z lat 1910-1920: budynek maszyny wyciągowej i rozdzielni, wieża szybu, budynek warsztatów, na terenie gminy Gorzyce układ 7 budynków osiedla robotniczego Kolonii Fryderyk z lat 1915 – 1920,
- d) zabytki o wysokim znaczeniu religijnym: wzniesiony w latach 1911-1927 i obejmujący 14 kaplic Stacji Drogi Krzyżowej zespół zabudowań Kalwarii Pszowskiej, usytuowany przy kościele pw. Zmartwychwstania Pańskiego w Rydułtowach, a także kościół parafialny pod wezwaniem Narodzenia NMP w Pszowie wzniesiony w XVIII w. wraz z kaplicą Drogi Krzyżowej.

Pomoc społeczna

W Wodzisławiu Śląskim działa **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**⁸, które w szczególności kieruje swoją pomoc do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych jak i ludzi w podeszłym wieku. PCPR prowadzi:

- poradnictwo specjalistyczne w zakresie pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych (w 2013 roku z porad prawnych skorzystało 1120 osób, a z porad społecznych – 148 osób),
- interwencję kryzysową czyli działania na rzecz osób/rodzin w sytuacji kryzysowej (w 2013 roku wsparcia udzielono 48 osobom w tym 2 dzieciom),
- szkolenia dla kadry pomocy społecznej (w 2013 zorganizował 5 szkoleń dla 59 pracowników).

Z zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w powiecie są realizowane:

- dofinansowanie w ramach PFRON: turnusy rehabilitacyjne (w 2013 roku skorzystało 176 osób), przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny (w 2013 roku 269 dofinansowanych wniosków) oraz likwidacja barier architektonicznych i technicznych (w 2013 wypłacono dofinansowanie 14 osobom),
- współpraca z organizacjami pozarządowymi – dofinansowanie zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (w 2013 roku 10 podmiotów otrzymało dofinansowanie) oraz z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (3 podmioty),
- Warsztaty Terapii Zajęciowej dla osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności: w Wodzisławiu Śląskim (35 osób) oraz w Gorzycach (31 osób).

Na terenie powiatu zlokalizowane są 2 **domy pomocy społecznej**:

- Dom Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach - przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych, posiadający 218 miejsc,
- Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Wodzisławiu Śląskim – przeznaczony dla dzieci i młodzieży, posiadający 53 miejsca.

Ośrodki wsparcia dla osób niepełnosprawnych w trybie dziennym:

---

⁸ Informacje nt. instytucji pomocy społecznej na podstawie „Sprawozdania za 2013 rok z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej”, PCPR, Wodzisław Śląski 2014.

- Powiatowy Ośrodek Wsparcia PERŁA w Wodzisławiu Śląskim – dla osób chorych psychicznie nie wymagających leczenia szpitalnego, posiadający 30 miejsc (w 2013 roku z ośrodka skorzystało 39 osób),
- Ośrodek Wsparcia w Połomi – dla osób upośledzonych umysłowo, powołany w październiku 2013 roku oferuje 35 miejsc.

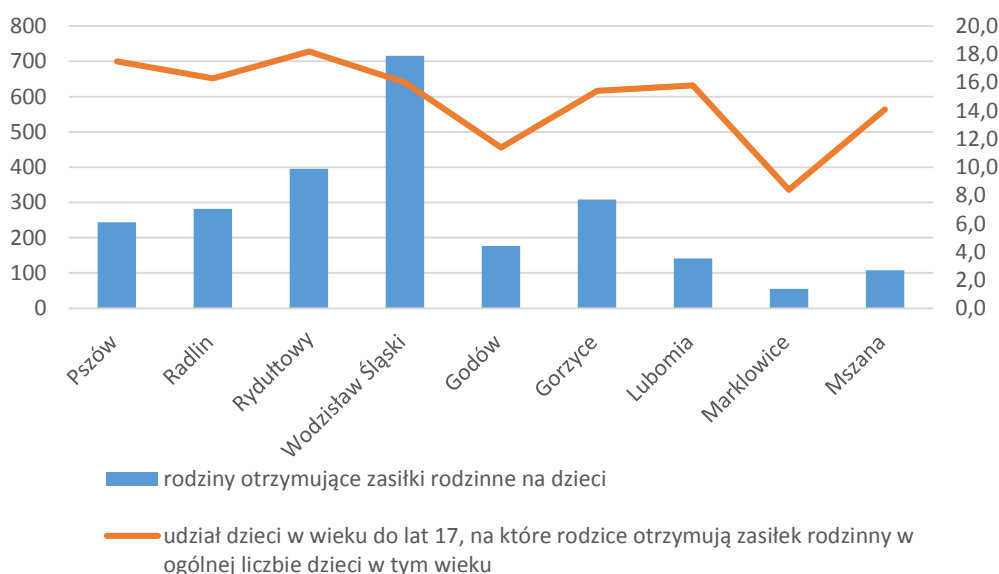
Ponadto działa także Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, który zapewnia schronienie dla 14 osób ofiar przemocy w rodzinie do 3 miesięcy pobytu. W 2013 roku z konsultacji psychologiczno-pedagogicznych skorzystało 292 dorosłych i 18 dzieci.

W ramach **rodzinyj pieczy zastępczej** w 2013 roku w powiecie zarejestrowanych było 165 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 257 dzieci. W tym samym czasie 42 usamodzielnionym osobom przyznano pomoc na kontynuowanie nauki: 29 osób opuściło rodziny zastępcze, 9 osób opuściło placówki opiekuńczo-wychowawcze, a 4 osoby opuściły młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii. **Instytucjonalna piecza zastępcza** w powiecie obejmuje:

- Powiatowy Dom Dziecka w Gorzyczkach – w 2013 roku przebywało tam 41 dzieci,
- Powiatową Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą w Wodzisławiu Śląskim, która funkcjonuje od 2014 roku.

W 2013 roku z zasiłków rodzinnych na dzieci korzystało w powiecie 2,4 tys. rodzin. Udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek w liczbie dzieci w tym wieku wyniósł 15,5%. Najwyższy wskaźnik charakteryzował miasta Rydułtowy (18,2%) oraz Pszów (17,5%), a najniższy gminę Marklowice (8,4%).

Wykres 12. Rodziny korzystające z zasiłków rodzinnych na dzieci w powiecie wodzisławskim w 2013 roku.

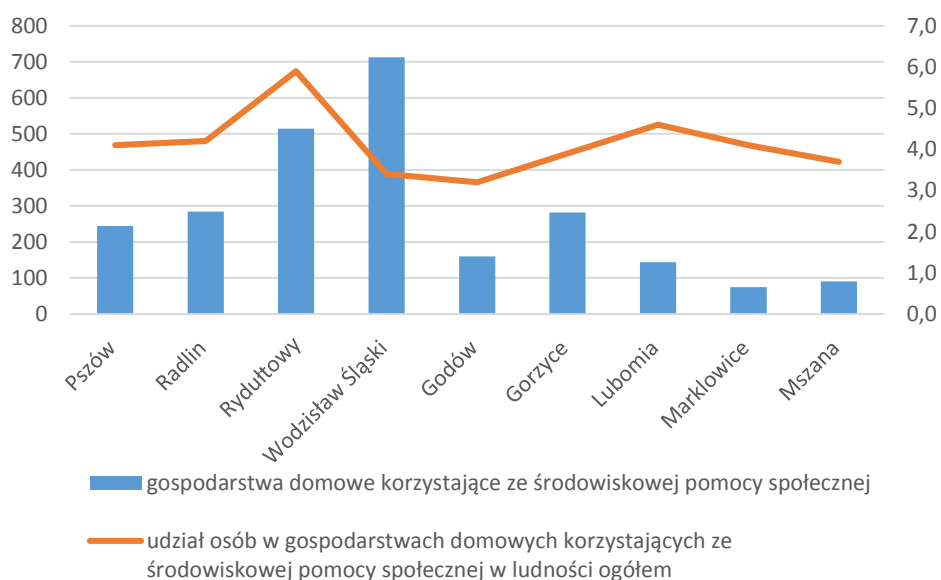

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Ponadto na terenie powiatu działa **Zakład Aktywności Zawodowej** – Zakład Usług Pralniczych, którego głównym celem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz pomoc w załatwianiu ważnych życiowych spraw niepełnosprawnych pracowników. Obecnie w Zakładzie zatrudnionych jest 45 pracowników, w tym 33 osoby niepełnosprawne.⁹

Z pomocy społecznej korzystało w powiecie 2,5 tys. gospodarstw domowych, co w przełożeniu na liczbę osób, stanowiło 4% osób ogółem. Najwięcej gospodarstw korzystało z pomocy w Wodzisławiu Śląskim, Rydułtowach, a następnie w Pszowie, Radlinie i Gorzycach. Najmniej w Markłowicach. Badając jednak odsetek osób korzystających z pomocy w ludności danej gminy ogółem, to największe wartości występują w przypadku gmin Rydułtowy, Lubomia, Pszów, Radlin i Markłowice.

Wykres 13. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w gminach powiatu wodzisławskiego w 2013 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Liczba pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców wyniosła w 2013 roku w powiecie 26,3 (dla województwa śląskiego 30,1), natomiast liczba ludności na 1 pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej 1956 (dla województwa śląskiego 1992).¹⁰

Powiat charakteryzuje się stosunkowo niskimi wydatkami na pomoc społeczną. Wydatki na świadczenia realizowane w ramach zadań zleconych gminom w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 0,56 zł, natomiast wydatki na świadczenia realizowane w ramach zadań własnych gmin 55,33 zł – są to jedne z najniższych wartości w województwie śląskim.¹¹

⁹ <http://www.zazwodzislaw.pl/>

¹⁰ „Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2014”, ROPS Katowice.

¹¹ J.w.

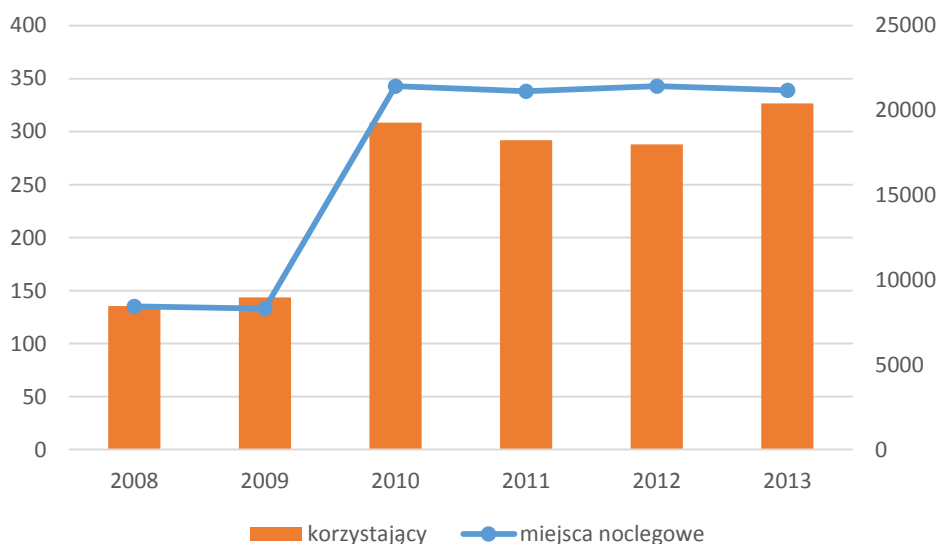
Turystyka

Na terenie powiatu zlokalizowanych było w 2013 roku 6 obiektów hotelowych (3 w Wodzisławiu Śląskim, 2 w Pszowie, 1 w Rydułtowach), które łącznie oferowały 310 miejsc oraz jeden obiekt w Gorzycach oferujący 29 miejsc. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie wynosił 31,4%.

Z noclegów w powiecie w analizowanym okresie skorzystało prawie 18,3 tys. turystów z Polski (udzielono prawie 33 tys. noclegów) oraz ponad 2 tys. turystów zagranicznych (udzielono ponad 4 tys. noclegów). Wśród obcokrajowców dominują Niemcy i Łotysze. Chętnie powiat odwiedzają także Białorusini, Litwini, Rosjanie i Ukraińcy.

W stosunku do roku 2008 baza turystyczna w postaci liczby oferowanych miejsc znacznie się rozrosła. Znaczny skok w liczbie miejsc noclegowych nastąpił w 2010 roku, kiedy ich liczba zwiększyła się o ponad 200. Podobnie zmieniała się liczba korzystających z noclegów.

wykr. 14. Miejsca noclegowe i korzystający z noclegów w powiecie wodzisławskim w latach 2008-2013.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Ochrona zdrowia

Na terenie powiatu działa Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim, którego organem założycielskim jest Powiat Wodzisławski. Zasięg oddziaływania placówki to nie tylko gminy wchodzące w skład powiatu wodzisławskiego, ale jednostka świadczy także usługi dla mieszkańców części gmin z powiatu rybnickiego i raciborskiego.

Placówka udziela następujących świadczeń zdrowotnych:

- 1) w zakresie leczenia stacjonarnego:
  - a) Szpital w Rydułtowach,
  - b) Szpital w Wodzisławiu Śląskim;
- 2) w zakresie specjalistycznej opieki zdrowotnej:

- a) poradnie specjalistyczne w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim,
  - b) pracownie diagnostyczne w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim;
- 3) w zakresie ratownictwa medycznego:
- a) Stacja Pogotowia Ratunkowego w Rydułtowach,
  - b) Stacja Pogotowia Ratunkowego w Wodzisławiu Śląskim.¹²

Powiatowy Rzecznik Konsumentów

Do zadań Powiatowego Rzecznika Konsumentów i jego Biura należy w szczególności:

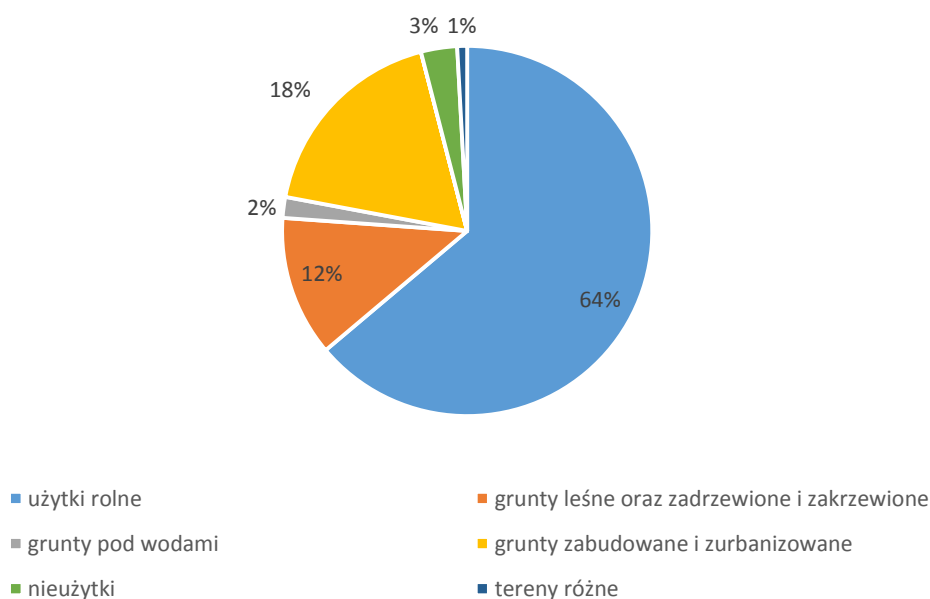
- zapewnienie konsumentom bezpłatnego poradnictwa i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- współdziałanie (współpraca) z właściwymi terytorialnie delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jednostkami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- wykonywanie innych zadań określonych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentach lub przepisach odrębnych.¹³

W 2014 roku Rzecznik przyjął 403 sprawy konsumenckie na wniosek oraz udzielił 1974 porady konsumenckie (drogą telefoniczną, mailową lub osobiście w biurze).

Zagospodarowanie przestrzenne

Największą powierzchnię powiatu stanowią użytki rolne (64% powierzchni), następnie grunty zabudowane i zurbanizowane (18%).

Wykres 15. Procentowy udział typów powierzchni (według kierunków ich wykorzystania) w powierzchni ogółem powiatu wodzisławskiego.

¹² <http://zoz.wodzislaw.pl/>

¹³ www.powiatwodzislawki.pl

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Na koniec 2013 roku w powiecie obowiązywało 106 planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmowały teren 23 032 ha. Łącznie 80,3% powierzchni powiatu objętych było miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W tym samym okresie wydano 37 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i 124 decyzje o warunkach zabudowy (w tym 81 dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 20 dotyczące zabudowy usługowej i 23 dotyczące innej zabudowy).

Według danych Wydziału Administracji Architektoniczno-Budowlanej w 2014 wydano 1193 pozwolenia na budowę i 5 pozwoleń na realizację inwestycji drogowych.

Aktywność mieszkańców

Aktywność społeczna

W 2013 roku w powiecie funkcjonowało 14 fundacji oraz 241 stowarzyszeń i organizacji społecznych. O ile liczba fundacji w ostatnich latach jest stała (w stosunku do roku 2008 powstały 2) to liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych wzrosła o 41.

Największą aktywność społeczną mierzoną liczbą funkcjonujących fundacji i stowarzyszeń zauważa się w Wodzisławiu Śląskim (łącznie 95 podmiotów). Dużą aktywnością charakteryzują się także Rydułtowy (36 podmiotów), Radlin (32 podmioty) oraz Gorzyce (29 podmiotów).

Aktywność polityczna

Aktywność polityczną wyraża udział mieszkańców w wyborach. Frekwencja w wyborach jest zróżnicowana i uzależniona jest od rodzaju wyborów. Najwyższa frekwencja występuje w przypadku wyborów prezydenckich, do Sejmu i Senatu oraz samorządowych, a najniższa do Parlamentu Europejskiego. Tylko w przypadku wyborów samorządowych frekwencja w powiecie była wyższa aniżeli dla całego województwa.

W wyborach prezydenckich frekwencja wyniosła ponad 53% i najwyższa była w Markłowicach. W przypadku wyborów do Sejmu i Senatu frekwencja wyniosła ponad 47% i tutaj najwyższa była w Godowie. W przypadku wyborów samorządowych frekwencja wyniosła 37,03% i najwyższa była w Mszanie. W wyborach do Parlamentu Europejskiego frekwencja wyniosła 21,56% i najwyższa była w Wodzisławiu Śląskim. Najniższą frekwencją w większości wyborów charakteryzuje się Lubomia.

Tabela 2. Frekwencja w wyborach w powiecie wodzisławskim.

	Wybory prezydenckie 2010	Wybory do Sejmu i Senatu 2011	Wybory do Parlamentu Europejskiego 2014	Wybory samorządowe 2014
Województwo śląskie	54,29	47,49 ¹⁴	23,75	35,29
Powiat wodzisławski	53,57	47,13	21,56	37,03
Godów	56,99	49,61	22,85	36,12
Gorzyce	52,92	46,13	21,16	39,84
Lubomia	47,76	37,54	15,10	35,53
Markłowice	57,77	48,80	21,02	49,23
Mszana	57,72	47,57	22,49	49,40
Pszów	51,00	44,64	19,69	37,32
Radlin	51,08	46,23	20,64	38,47
Ryduftowy	51,32	46,71	20,87	34,63
Wodzisław Śląski	55,21	49,44	23,54	33,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie PKW.

¹⁴ Dane dla Subregionu Zachodniego

3. PODSTAWOWE PROBLEMY I POTENCJAŁY ROZWOJU POWIATU

Przeprowadzona diagnoza strategiczna powiatu oparta na analizie statystycznej oraz warsztaty diagnostyczne prowadzone w toku wypracowania elementów niniejszego dokumentu wskazują na kilka kluczowych grup czynników: zasoby decydujące o strategicznym rozwoju powiatu wodzisławskiego - wyróżniki powiatu, bariery funkcjonowania w powiecie wodzisławskim oraz wyzwania stojące przed powiatem, jego władzami i mieszkańcami. Generalnie czynniki i procesy te można podzielić na dwie kategorie:

- a) ograniczające procesy rozwojowe powiatu – problemy,
- b) mogące stanowić podstawę budowania ścieżki rozwojowej - potencjały.

W toku prac diagnostycznych zidentyfikowano w powiecie wodzisławskim następujące obszary problemowe i występujące w ich zakresie główne typy problemów utrudniających funkcjonowanie i rozwój różnych podmiotów. Do głównych problemów rozwoju strategicznego zaliczono:

1. W sferze usług publicznych:
  - a) niewykorzystywanie potencjałów i zasobów powiatu dla jego promocji,
  - b) słaby rozwój sektora usług dla osób starszych,
  - c) niewystarczającą liczbę miejsc w żłobkach i przedszkolach,
  - d) niewielkie zaangażowanie ludzi młodych w działalność społeczną,
  - e) niską dostępność do lekarzy specjalistów,
  - f) słabą współpracę pomiędzy jednostkami samorządu.
2. W sferze gospodarki:
  - a) silne związanie gospodarki z sektorem górnictwa węgla kamiennego oraz nieznaczną dywersyfikacją rodzajów działalności w powiecie,
  - b) spadającą liczbę nowych podmiotów gospodarczych,
  - c) słabą dostępność komunikacyjną i uzbrojenie terenów dla inwestorów,
  - d) słabe zainteresowanie obszarem inwestorów zewnętrznych,
  - e) brak spójnej, długofalowej polityki inwestycyjnej realizowanej wspólnie przez samorząd powiatu oraz poszczególne gminy,
  - f) brak „marki” - konkurencyjnej i prorozwojowej specjalizacji powiatu.
3. W sferze rynku pracy:
  - a) niską atrakcyjność lokalnego rynku pracy dla ludzi młodych oraz ograniczoną liczbę miejsc pracy dla absolwentów,
  - b) słabe powiązania między szkołami a firmami w procesie kształcenia oraz niewystarczającą partycypację firm w szkoleniu praktycznym,
  - c) niską atrakcyjność rynku pracy i odpływ specjalistów z lokalnego rynku pracy.
4. W sferze infrastruktury technicznej:
  - a) wymagające poprawy powiązania z regionalnym układem komunikacyjnym: autostradą, lotniskiem,
  - b) brak systemu komunikacji publicznej w obszarze powiatu, w tym niedostatki w komunikacji kolejowej,

- c) wymagający doinwestowania wewnętrzny układ komunikacyjny (słaby stan, konieczność remontów).

Powiat wodzisławski charakteryzuje się również licznymi zasobami i cechami tworzącymi pozycję powiatu w otoczeniu oraz stanowiącymi główne potencjały jego rozwoju. Do takich potencjałów zaliczyć należy:

1. Korzystne warunki zamieszkania:
  - a) dobrze rozwinięty podstawowy układ komunikacyjny umożliwiający połączenie powiatu z kluczowymi ośrodkami regionu – dobra dostępność komunikacyjna do Aglomeracji Rybnickiej i Metropolii Górnośląskiej,
  - b) wysoki poziom bezpieczeństwa opierający się na silnych relacjach społecznych,
  - c) dobrą infrastrukturę i ofertę instytucji kultury,
  - d) liczne atrakcyjne obiekty rekreacyjne i sportowe,
  - e) bogate i urozmaicone walory środowiskowe,
  - f) dostępność stref mieszkaniowych i inwestycyjnych.
2. Wysoka wartość kapitału ludzkiego i społecznego:
  - a) przywiązanie mieszkańców do miejsca swojego zamieszkania,
  - b) silne więzi rodzinne, przywiązanie do tradycji i kultury lokalnej,
  - c) pozytywne cechy mieszkańców: życzliwość, otwartość, solidność, pracowitość, mobilność,
  - d) dostępność dobrze przygotowanych i solidnych pracowników,
  - e) grupy mieszkańców aktywnie angażujących się w działania społeczne,
  - f) dużą przedsiębiorczość ludzi młodych,
  - g) realizację wielu programów profilaktycznych i prozdrowotnych.
3. Korzystne perspektywy rozwoju gospodarki:
  - a) chłonny lokalny rynek tworzący możliwości dla rozwoju przedsiębiorstw o zasięgu lokalnym,
  - b) działanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej i przygotowane inne tereny inwestycyjne,
  - c) zorganizowane formy współpracy i integracji przedsiębiorców w powiecie,
  - d) powrót ludzi młodych i wykształconych,
  - e) działające w powiecie firmy wysokich technologii.

4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU WODZISŁAWSKIEGO

4.1. RAMY ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW KRAJOWYCH I REGIONALNYCH

Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego stanowi podstawowy dokument określający kierunki aktywności władz publicznych szczebla lokalnego. Należy jednak podkreślić, że skuteczność i efektywność działań władz publicznych w powiecie w dużej mierze zależy od celów i kierunków polityki rozwoju określonych w dokumentach strategicznych szczebla wspólnotowego, krajowego i regionalnego. Poniżej przedstawiono sposób powiązań planowanych w kolejnych latach działań prorozwojowych na wspomnianych szczeblach zarządzania publicznego w odniesieniu do zidentyfikowanych potencjałów oraz problemów rozwojowych powiatu wodzisławskiego.

Priorytety Strategii Europa 2020	Wsparcie na rzecz przełamania problemów powiatu wodzisławskiego	Wsparcie wykorzystania potencjałów powiatu wodzisławskiego
Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji	X	
Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej	X	X
Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną	X	X

Cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie		Wsparcie na rzecz przełamania problemów powiatu wodzisławskiego	Wsparcie wykorzystania potencjałów powiatu wodzisławskiego	
1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	1.1 Wzmacnianie funkcji metropolitarnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych	1.1.1 Warszawa		
		1.1.2 Pozostałe ośrodki wojewódzkie		
	1.2 Tworzenie warunków dla rozprzestrzenienia procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi	1.2.1 Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów		X
		1.2.2 Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych		
		1.2.3 Rozwijanie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich		X
		1.2.4 Efektywne wykorzystanie w procesach rozwojowych potencjału specjalizacji terytorialnej	X	
	1.3 Budowa podstaw konkurencyjności województwa - działania tematyczne	1.3.1 Rozwój kapitału intelektualnego w tym kapitału ludzkiego i społecznego		X
1.3.2 Wsparcie dla lokalizacji inwestycji zewnętrznych, w tym w szczególności zagranicznych		X		

	1.3.3	Zwiększanie możliwości wprowadzania rozwiązań innowacyjnych przez przedsiębiorstwa i instytucje regionalne	X		
	1.3.4	Wspieranie rozwoju instytucji otoczenia biznesu (IOB)	X		
	1.3.5	Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne	X		
	1.3.6	Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego		X	
	1.3.7	Współpraca międzynarodowa		X	
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych	2.1	Wzmacnianie spójności w układzie krajowym			
	2.2	Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe			
		2.2.1	Usługi edukacyjne i szkoleniowe	X	
		2.2.2	Usługi medyczne		X
		2.2.3	Usługi komunikacyjne	X	X
		2.2.4	Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska	X	
	2.2.5	Usługi kulturalne		X	
2.3	Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze	X			
2.4	Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE				
2.5	Zwiększenie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności				
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie	3.1	Wzmocnienie strategicznego wymiaru polityki regionalnej		X	
	3.2	Poprawa jakości zarządzania politykami publicznymi, w tym ich właściwe ukierunkowanie terytorialne		X	
	3.3	Przebudowa i wzmocnienie koordynacji w systemie wieloszczeblowego zarządzania		X	
	3.4	Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej	X		

Cele Strategii Rozwoju Kraju 2020	Wsparcie na rzecz przełamania problemów powiatu wodzisławskiego	Wsparcie wykorzystania potencjałów powiatu wodzisławskiego
I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem	X	
I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe	X	
I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela		X
II.1. Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej	X	
II.2. Wzrost wydajności gospodarki	X	
II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki	X	
II.4. Rozwój kapitału ludzkiego		X
II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych		X
II.6. Efektywność energetyczna i poprawa stanu środowiska	X	
II.7. Zwiększenie efektywności transportu	X	
III.1. Integracja społeczna		X
III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych		X

III.3. Wzmocnienie mechanizmów dyfuzji oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych	X	
---	---	--

Cele Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego Śląskie 2020+	Wsparcie na rzecz przełamania problemów powiatu wodzisławskiego	Wsparcie wykorzystania potencjałów powiatu wodzisławskiego
A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa	X	
A.2. Otwarty i atrakcyjny rynek pracy		X
A.3. Konkurencyjna gospodarka województwa oparta na elastyczności i specjalizacji firm oraz strukturach sieciowych	X	
A.4. Przedsiębiorczość lokalna i społeczna wykorzystująca lokalne rynki i potencjały	X	
B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa	X	
B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców		X
B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców	X	
C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska	X	
C.2. Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi	X	X
C.3. Wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni		
D.1. Współpraca z partnerami w otoczeniu	X	X
D.2. Atrakcyjny wizerunek województwa śląskiego		X
D.3. Region w sieci międzynarodowych i krajowych powiązań infrastrukturalnych		X

4.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW LOKALNYCH

W procesie wyznaczenia skutecznej i efektywnej polityki rozwoju powiatu niezbędna jest również analiza obowiązujących dokumentów planistycznych przyjętych przez odpowiednie organy Powiatu Wodzisławskiego. Określone w nich cele i kierunki stanowią ramy i uwarunkowania w procesie kształtowania polityki rozwoju powiatu.

Nazwa dokumentu ¹⁵	Główne cele i kierunki wyznaczone w dokumencie
Program opieki nad zabytkami powiatu wodzisławskiego na lata 2015-2018	Priorytet I: Aktywne kształtowanie krajobrazu kulturowego ziemi wodzisławskiej <ul style="list-style-type: none"> • zahamowanie procesu degradacji zabytków poprzez ich renowację, konserwację i adaptację, a także ochronę i rewitalizację układów urbanistycznych i krajobrazu, • wpieranie badań i studiów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego jako dominant krajobrazu, • inwentaryzacja potencjalnych obiektów zabytkowych, • rozszerzanie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego ziemi wodzisławskiej, • współpraca jst z innymi podmiotami w zakresie opieki nad zabytkami. Priorytet II: Promocja i edukacja w zakresie dziedzictwa kulturowego

¹⁵ W tabeli zawarto wybrane dokumenty, których czasokres realizacji wykracza poza rok 2015.

	<ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie edukacji regionalnej, • popularyzacja i promocja zabytków i wiedzy o nich. <p>Priorytet III: Nowoczesne zarządzanie dziedzictwem kulturowym</p> <ul style="list-style-type: none"> • integracja działań społecznych i gospodarczych na rzecz opieki nad zabytkami, • wykorzystanie obiektów dziedzictwa kulturowego w rozwoju turystyki, • marketing produktów turystycznych, • promowanie przykładów tzw. „dobrych praktyk” w zarządzaniu zabytkami, • rozwój turystyki kulturowej i tworzenie jej produktów.
<p>Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu wodzisławskiego</p>	<p>Do głównych celów zaliczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie odpowiedniej dostępności do obiektów użyteczności publicznej, • zapewnienie odpowiedniej siatki połączeń regionalnych i krajowych, • minimalizację negatywnego wpływu transportu na mieszkańców oraz środowisko naturalne i poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu, • dążenie do poprawy wizerunku powiatu, • stworzenie elektronicznego biletu oraz informatycznej platformy do pobierania opłat za przejazdy komunikacją wszystkich przewoźników, • poprawę dostępności osób o ograniczonej sprawności ruchowej do systemu transportowego, • tworzenie realnej konkurencji w stosunku do transportu indywidualnego, • poprawę integralności systemu transportu, • poprawę standardu komunikacji zbiorowej, • łagodzenie nierównomierności obsługi transportowej poszczególnych obszarów powiatu, • budowę i przebudowę zatok i wiat przystankowych, • wspieranie rozwoju zintegrowanego węzła przesiadkowego w Wodzisławiu Śląskim, w celu stworzenia miejsca w powiecie pozwalającego na integrację różnych przewoźników oraz na przesiadkę z komunikacji lokalnej i regionalnej na miejską, • wspieranie projektów dotyczących zastosowania priorytetów w ruchu dla komunikacji zbiorowej poprzez wprowadzenie detekcji autobusów na kluczowych skrzyżowaniach i wyświetlanie sygnału zielonego przed zbliżającym się autobusem, • poprawę bezpieczeństwa na przystankach poprzez zastosowanie monitoringu w wyznaczonych miejscach, • wprowadzenie informacji w postaci tablic elektronicznych na najważniejszych przystankach w powiecie, • wprowadzenie elektronicznego systemu nadzoru i monitoringu pojazdów (wraz z informacją o rzeczywistych odjazdach pojazdów umieszczaną na przystankach, w Internecie i telefonach komórkowych).

Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Wodzisławskiego

Celami w gospodarce odpadami komunalnymi są m.in.:

- objęcie wszystkich mieszkańców systemem zbierania odpadów, w tym systemem selektywnego zbierania odpadów,
- uzyskanie wymaganego poziomu odzyskiwania i recyklingu odpadów,
- ograniczanie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- wspieranie działań w zakresie zmniejszenia masy składowanych odpadów komunalnych,
- rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- edukacja ekologiczna mieszkańców powiatu w zakresie zagrożeń, jakie stwarza niekontrolowane przedostawanie się odpadów niebezpiecznych do środowiska,
- osiągnięcie zakładanych limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych.

Celami w zakresie odpadów niebezpiecznych są m.in.:

- uzyskanie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu olejów odpadowych, właściwe postępowanie z olejami odpadowymi,
- rozwój systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych,
- wzrost efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- sprawny system zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, odzysk i recykling odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- stworzenie systemu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych,
- sporządzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych i systematyczne usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- podnoszenie świadomości ekologicznej rolników, aby przekazywali przeterminowane pestycydy, odpady wyspecjalizowanym firmom, a także rozwinięcie systemu informacyjnego dotyczącego miejsc zbierania tychże odpadów.

W celu kontrolowanego odprowadzania ścieków komunalnych konieczne jest systematyczne zwiększanie ilości sieci kanalizacyjnych na terenie powiatu wodzisławskiego.

Celami w zakresie gospodarki odpadami z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy są m.in.:

- dalsze zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów relatywnie do wzrostu gospodarczego, a także ograniczenie ich toksyczności,
- zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku,
- zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwionych poza składowaniem,
- dalsze ograniczenie negatywnego wpływu obiektów gospodarki odpadami na środowisko,
- zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa,

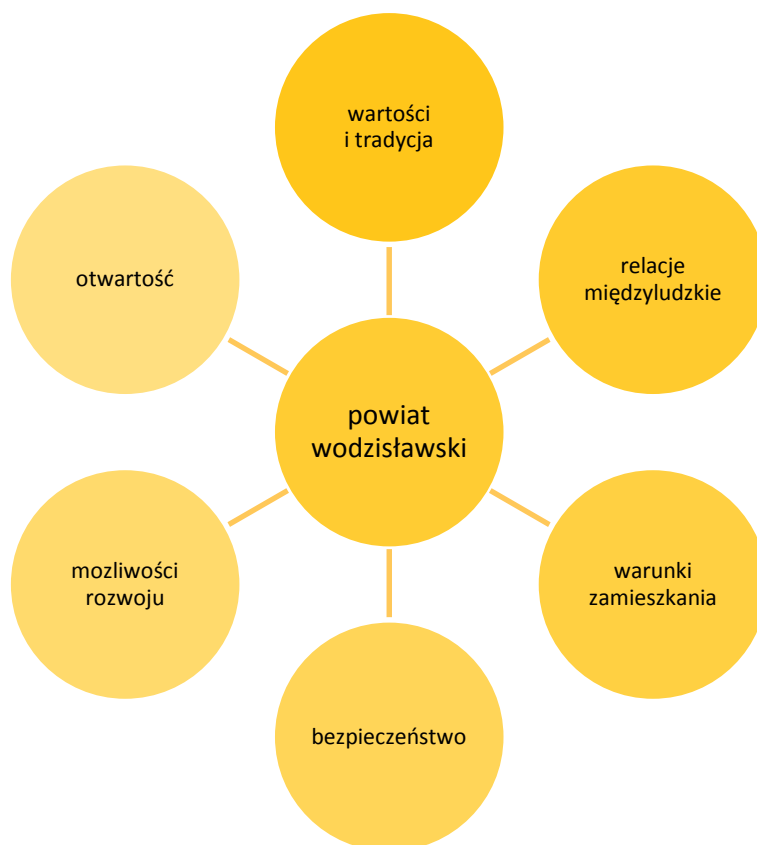
	szczególnie wytwórców i posiadaczy odpadów poprzez prowadzenie ciągłej edukacji, informacji i promocji oraz utrwalanie prawidłowych zasad i obowiązków w zakresie gospodarki odpadami.
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego	<p>Celem nadrzędnym programu jest Rozwój gospodarczy powiatu przy zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego.</p> <p>Celami w poszczególnych obszarach są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym, • minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów, • zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi oraz racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych, • zachowanie różnorodności biologicznej oraz georóżnorodności, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, • osiągnięcie i utrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza, • poprawa klimatu akustycznego i ochrona mieszkańców powiatu przed hałasem, • ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.bip.powiatwodzislawski.pl/index.jsp?bipkod=/014>.

5. WIZJA ROZWOJU POWIATU WODZISŁAWSKIEGO

Rozwój powiatu wodzisławskiego oparty jest w głównej mierze na jego zasobach oraz tradycji i wartościach związanych z kulturą oraz wysoką jakością zamieszkania.

Rysunek 3. Podstawy sformułowania wizji powiatu wodzisławskiego.

Źródło: opracowanie własne.

Powiat wodzisławski w 2025 roku będzie obszarem charakteryzującym się:

- a) dbałością i tworzeniem możliwości rozwoju osobowego poprzez rozwinięty sektor usług edukacyjnych, kulturalnych,
- b) zamieszkiwaniem przez osoby o wysokich kwalifikacjach realizujących swoje aspiracje życiowe,
- c) wysoką aktywnością społeczną i partycypacją w procesach decyzyjnych społeczności lokalnej,
- d) korzystnymi warunkami mieszkaniowymi,
- e) wysokim poczuciem bezpieczeństwa zarówno w sferze socjalnej jak i publicznej,
- f) zachowaniem wartości i tradycji związanych z życiem rodzinnym, dobrym sąsiedztwem, otwartością i pracowitością,

- g) możliwością korzystania z sieci wysokiej jakości infrastruktury rekreacyjnej i usług spędzania wolnego czasu,
- h) ładem i harmonijnym wykorzystaniem przestrzeni oraz dobrą jakością środowiska naturalnego,
- i) zapewniającym trwałe i atrakcyjne miejsca pracy,
- j) dobrymi relacjami z otoczeniem tworzącymi podstawę do rozwoju współpracy regionalnej i transgranicznej,
- k) wykorzystaniem swojego korzystnego położenia i bliskości ważnych ośrodków gospodarczych regionu.

Wizja

Powiat wodzisławski w 2025 roku to atrakcyjne miejsce życia i zamieszkania ludzi aktywnych, przedsiębiorczych i otwartych, korzystających z wysokiej jakości usług publicznych oraz zasobów środowiskowych, gospodarczych i kulturowych powiatu, realizujący partnerską współpracę lokalną i regionalną.

Misja

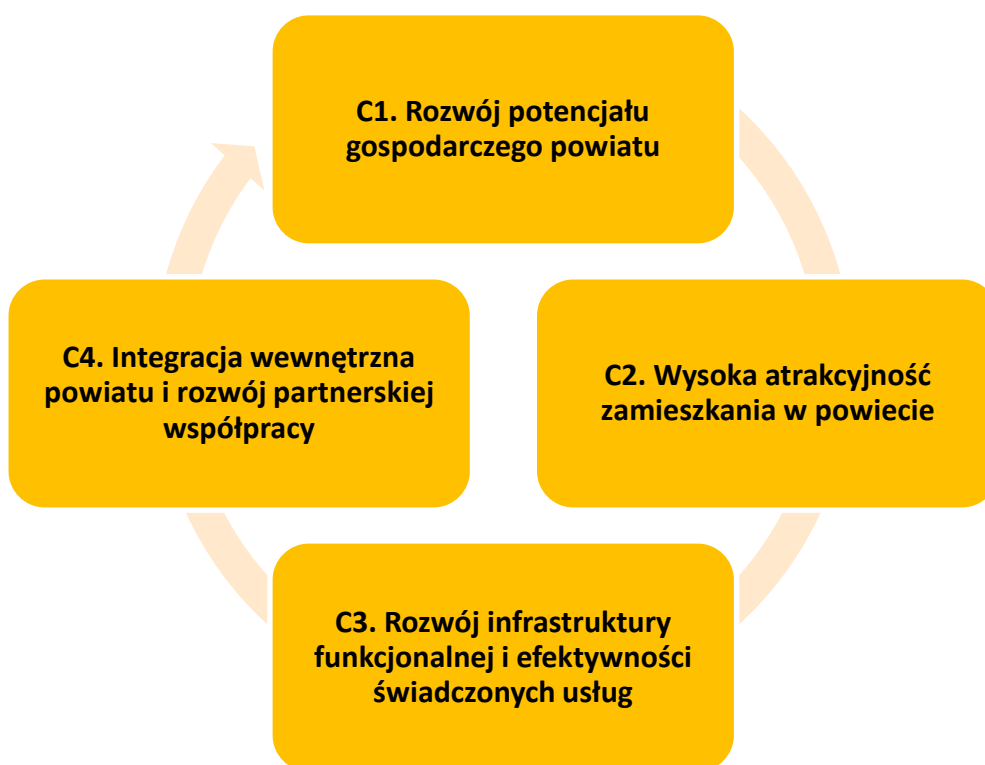
Oferowanie warunków godnego życia mieszkańcom oraz rozwoju społeczno– gospodarczego

6. CELE ROZWOJU I KIERUNKI DZIAŁAŃ NA RZECZ ROZWOJU POWIATU

W oparciu o sformułowaną wizję rozwoju powiatu wodzisławskiego w perspektywie roku 2025 oraz zdefiniowaną misję wyznaczono 4 cele strategiczne:

- **C1. Rozwój potencjału gospodarczego powiatu.**
- **C2. Wysoka atrakcyjność zamieszkania w powiecie.**
- **C3. Rozwój infrastruktury funkcjonalnej i efektywności świadczonych usług.**
- **C4. Integracja wewnętrzna powiatu i rozwój partnerskiej współpracy.**

Rysunek 4. Cele strategiczne powiatu wodzisławskiego.

Źródło: opracowanie własne.

W zakresie każdego z celów strategicznych wskazano cele operacyjne oraz główne przedsięwzięcia w określonych kierunkach jakie należy podjąć, aby można było osiągnąć zamierzony cel strategiczny. Podkreślić należy, że wyznaczone cele i wskazane główne kierunki działań wykraczają poza ustawowe zadania samorządu powiatu, z tego też względu dla realizacji zamierzeń strategicznych wyrażonych w niniejszym dokumencie niezbędne jest współdziałanie i aktywność wielu podmiotów zarówno publicznych, jak i prywatnych.

Cel strategiczny 1: Rozwój potencjału gospodarczego powiatu.
Cel operacyjny 1.1 Wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy.

Dla osiągnięcia wyznaczonego celu należy podjąć przedsięwzięcia w kierunku:

- 1.1.1 wspierania alternatywnych form zatrudnienia,
- 1.1.2 wspierania mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy,
- 1.1.3 zaangażowania się organizacji zrzeszających przedsiębiorców w procesy aktywizujące rynek pracy,
- 1.1.4 wspierania ekonomizacji podmiotów ekonomii społecznej niebędących przedsiębiorstwami społecznymi.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
1.1.1. Wsparcie alternatywnych form zatrudnienia – podejmowanie własnej działalności gospodarczej, zakładanie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, telepraca, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy.	1. Ilość osób prowadzących działalność powyżej 12 miesięcy od daty jej rozpoczęcia do ogółu osób, którym przyznano dotacje (wskaźnik efektywności prowadzonej działalności). 2. Ilość utrzymanych stanowisk powyżej 24 miesięcy do ogółu przyznanych refundacji (wskaźnik efektywności utrzymania miejsc pracy na doposażonym stanowisku).	PUP Wodzisław Śl. Urząd Miasta Radlin (dot. ZIT) Urząd Miasta Rydułtowy (dot. ZIT)	2015 - 2025
1.1.2. Wsparcie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup szczególnego ryzyka (osób do 30 r.ż., w tym młodzież NEET*, osób powyżej 50 r.ż., osób niepełnosprawnych). *Młodzież NEET - młodzi ludzie niepracujący, nieaktywni zawodowo, niekształący się i nie szkolący się.	1. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osób do 30 r.ż. 2. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osób pow. 50 r.ż. 3. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osób niepełnosprawnych.	PUP Wodzisław Śl. Urząd Miasta Radlin (dot. ZIT) Urząd Miasta Rydułtowy (dot. ZIT)	2015 - 2025
1.1.3. Zaangażowanie się organizacji zrzeszających przedsiębiorców w procesy aktywizujące rynek pracy.	1. Ilość spotkań, szkoleń, zrealizowanych projektów.	Organizacje zrzeszające przedsiębiorców	2015 - 2025
1.1.4. Wsparcie ekonomizacji podmiotów ekonomii społecznej niebędących przedsiębiorstwami społecznymi.	1. Liczba PES, które podjęły działalność odpłatną lub działalność gospodarczą.	WSR, WOZ	2015 - 2025

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Wydział Strategii i Rozwoju (WSR),
- Powiatowy Urząd Pracy (PUP),
- Wydział Obywatelski, Ochrony Informacji Niejawnych i Zarządzania Kryzysowego (WOZ)
- Organizacje zrzeszające przedsiębiorców,
- Gminy.

Cel operacyjny 1.2 Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 1.2.1 promowania i wspierania rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
- 1.2.2 rozwijania partnerskiej współpracy z instytucjami otoczenia biznesu oraz samorządami, szczególnie w zakresie usług konsultacji i doradztwa biznesowego,
- 1.2.3 organizacji dodatkowych zajęć w szkołach wszystkich typów podnoszących kompetencje w zakresie przedsiębiorczości,
- 1.2.4 rozszerzania współpracy szkół zawodowych z pracodawcami w zakresie realizacji praktycznej nauki zawodu,
- 1.2.5 promocji nowych kierunków kształcenia zawodowego,
- 1.2.6 wzbogacania bazy szkół w celu podniesienia efektywności i atrakcyjności uczenia przedsiębiorczości,
- 1.2.7 współpracy pracodawców, sektora oświatowego i organizacji pozarządowych w organizowaniu różnorodnych form działań zmierzających do rozwoju przedsiębiorczości,
- 1.2.8 promocji terenów inwestycyjnych na terenie powiatu,
- 1.2.9 wypracowania przez gminy powiatu ujednoczonych warunków udostępniania inwestorom terenów inwestycyjnych.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
1.2.1. Promowanie i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość osób prowadzących działalność powyżej 12 miesięcy od daty jej rozpoczęcia do ogółu osób, którym przyznano dotacje. 2. Ilość wydanych zaświadczeń w stosunku do ilości osób objętych wsparciem. 	PUP Wodzisław Śl. Urząd Miasta Radlin (dot. ZIT) Urząd Miasta Rydułtowy (dot. ZIT)	2015 - 2025
1.2.2. Rozwijanie partnerskiej współpracy z instytucjami otoczenia biznesu oraz samorządami, szczególnie w zakresie usług konsultacji i doradztwa biznesowego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba programów i projektów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. 	PUP Wodzisław Śl. Urząd Miasta Radlin (dot. ZIT) Urząd Miasta Rydułtowy (dot. ZIT),	2015 - 2017

<p>1.2.3. Organizacja dodatkowych zajęć w szkołach wszystkich typów podnoszących kompetencje w zakresie przedsiębiorczości ze środków pozyskanych w ramach wdrażanych projektów edukacyjnych: 1) zajęcia pozalekcyjne z przedsiębiorczości z wykorzystaniem nowoczesnych metod nauczania (ZIT), 2) wizyty i warsztaty organizowane w zakładach pracy (ZIT), 3) wykłady, seminaria organizowane w ramach współpracy z uczelniami wyższymi (ZIT).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość przeprowadzonych zajęć pozalekcyjnych. 2. Ilość wizyt i warsztatów zorganizowanych w zakładach pracy. 3. Ilość wykładów, seminariów zorganizowanych w partnerstwie z uczelniami. 	<p>WO, szkoły ponadgimnazjalne, pracodawcy</p>	<p>2016 - 2022</p>
<p>1.2.4. Rozszerzanie współpracy szkół zawodowych z pracodawcami w zakresie realizacji praktycznej nauki zawodu: 1) kierowanie uczniów na zajęcia praktyczne w ramach obowiązkowych zajęć dydaktycznych, a także w ramach dodatkowych zajęć ujętych w programach edukacyjnych, 2) organizowanie w zakładach pracy szkoleń z nowości technologicznych dla uczniów i nauczycieli, 3) organizowanie praktyk i staży zawodowych u pracodawców.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość uczniów korzystających z praktyk zawodowych w zakładach pracy. 2. Ilość szkoleń dla uczniów i dla nauczycieli. 3. Ilość praktyk i staży zawodowych u pracodawców. 	<p>WO, szkoły ponadgimnazjalne, pracodawcy</p>	<p>Na bieżąco</p>
<p>1.2.5 Promocja nowych kierunków kształcenia zawodowego prowadzona podczas wizyt przedstawicieli szkół zawodowych w szkołach gimnazjalnych, targów edukacyjnych połączonych z targami pracy z udziałem lokalnych przedsiębiorców, rzemieślników a także organizacji pozarządowych, w informatorze naborowym dla absolwentów gimnazjów i ich rodziców, dni otwartych, a także „Dni kariery zawodowej” organizowanych przez szkoły zawodowe, profesjonalne materiały promocyjne i informacyjne przygotowane</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość utworzonych kierunków kształcenia zawodowego. 	<p>WO, szkoły ponadgimnazjalne, PODN, PRRP</p>	<p>Na bieżąco</p>

przez szkoły ponadgimnazjalne, prezentacje multimedialne, filmy, wsparcie profesjonalistów PR.			
1.2.6. Wzbogacanie bazy szkół w celu podniesienia efektywności i atrakcyjności uczenia przedsiębiorczości poprzez wyposażenie szkół w nowoczesne oprogramowanie komputerowe, gry dydaktyczne i innowacyjne metody pracy (ZIT).	1. Ilość zakupionych programów, gier dydaktycznych i innych narzędzi.	WO, szkoły ponadgimnazjalne	Na bieżąco
1.2.7. Współpraca pracodawców, sektora oświatowego i organizacji pozarządowych w organizowaniu różnorodnych form działań zmierzających do rozwoju przedsiębiorczości – przedsięwzięcia typu: debaty, spotkania, konferencje tematyczne, konkursy, turnieje, quizy.	1. Ilość i typ zrealizowanych przedsięwzięć.	WO, szkoły ponadgimnazjalne, pracodawcy, NGO, PRRP	Na bieżąco
1.2.8. Promocja terenów inwestycyjnych na terenie powiatu.	1. Ilość działań promocyjnych. 2. Ilość wydawnictw informacyjnych.	WSR	Na bieżąco
1.2.9. Wypracowanie przez gminy powiatu ujednoczonych warunków udostępniania inwestorom terenów inwestycyjnych.	1. Ilość spotkań z inwestorami.	Gminy, WG	Na bieżąco

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Wydział Strategii i Rozwoju Powiatu (WSR),
- Wydział Geodezji i wydziały aktywne dla SIP (WG),
- Wydział Oświaty (WO),
- Powiatową Radę Rynku Pracy (PRRP),
- Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (PODN),
- Powiatowy Urząd Pracy (PUP),
- Szkoły ponadgimnazjalne,
- Gminy powiatu (tereny inwestycyjne),
- Organizacje zrzeszające przedsiębiorców,
- Organizacje pozarządowe (NGO).

Cel operacyjny 1.3 Poprawa kompetencji i kwalifikacji osób bezrobotnych i pracowników.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 1.3.1 dostosowania wiedzy i umiejętności osób bezrobotnych do zmian zachodzących na rynku pracy,
- 1.3.2 upowszechnienia koncepcji uczenia się przez całe życie w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracodawców i pracowników, w kierunku wyznaczonym przez zasoby gospodarki,

- 1.3.3 budowania partnerstwa na rzecz doskonalenia kształcenia zawodowego, dopasowanego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- 1.3.4 podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie rozwoju nowoczesnych metod i technologii,
- 1.3.5 podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli,
- 1.3.6 stworzenia warunków do podnoszenia kompetencji w procesie uczenia się przez całe życie i uczenia na odległość,
- 1.3.7 wzrostu zaangażowania organizacji zrzeszających przedsiębiorców w działania zmierzające do poprawy kompetencji i kwalifikacji pracowników.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
1.3.1. Dostosowanie wiedzy i umiejętności osób bezrobotnych do zmian zachodzących na rynku pracy.	1. Ilość wydanych zaświadczeń w stosunku do ilości osób objętych wsparciem (podniesienie lub nabycie nowych kwalifikacji przez uczestników szkoleń).	PUP Wodzisław Śl. Urząd Miasta Radlin (dot. ZIT) Urząd Miasta Rydułtowy (dot. ZIT)	2015 - 2025
1.3.2. Upowszechnienie koncepcji uczenia się przez całe życie w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracodawców i pracowników, w kierunku wyznaczonym przez zasoby gospodarki (ZIT).	1. Ilość wydanych zaświadczeń w stosunku do ilości osób objętych wsparciem (podniesienie lub nabycie nowych kwalifikacji przez uczestników szkoleń). 2. Ilość przeszkolonych pracowników w stosunku do ogółu zatrudnionych u pracodawcy (wzmocnienie potencjału kadrowego pracodawcy).	PUP Wodzisław Śl.	2015 - 2025
1.3.3. Budowanie partnerstwa na rzecz doskonalenia kształcenia zawodowego, dopasowanego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy, w tym m.in. włączenie pracodawców w tworzenie autorskich programów nauczania dla nowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych, zgodnie z oczekiwaniami lokalnego i regionalnego rynku pracy.	1. Ilość programów. 2. Ilość szkół.	WO, zawodowe szkoły ponadgimnazjalne, Pracodawcy	Na bieżąco
1.3.4. Podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli, m.in. poprzez: udział nauczycieli w różnorodnych formach doskonalenia, w tym w zakresie rozwoju nowoczesnych metod i technologii – wizyty studyjne, konferencje, kursy, szkolenia z nowości technologicznych	1. Liczba przeszkolonych nauczycieli w poszczególnych formach. 2. Ilość nauczycieli odbywających staże/praktyki. 3. Ilość spotkań w ramach sieci współpracy.	WO, szkoły ponadgimnazjalne PODN	Na bieżąco

dla nauczycieli, udział w stażach /praktykach w ramach projektów skierowanych do kadry pedagogicznej, organizowanie wspólnych spotkań pomiędzy kadrą pedagogiczną poszczególnych szkół mających na celu wymianę doświadczeń i szukanie rozwiązań wspólnych problemów w ramach sieci współpracy.			
1.3.5. Organizowanie kwalifikacyjnych kursów zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy przez Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wodzisławiu Śląskim.	1. Ilość zorganizowanych kursów kwalifikacyjnych. 2. Ilość słuchaczy danego kursu.	WO, zawodowe szkoły ponadgimnazjalne	Na bieżąco
1.3.6. Stworzenie warunków do podnoszenia kompetencji w procesie uczenia się przez całe życie i uczenia na odległość poprzez pozyskiwanie wspólnie z pracodawcami środków unijnych skierowanych do osób dorosłych z możliwością prowadzenia zajęć na „odległość” z wykorzystaniem tzw.: e-learningu.	1. Ilość przeprowadzonych kursów, szkoleń, kierunków kształcenia dla osób dorosłych. 2. Ilość uczestników.	WO, zawodowe szkoły ponadgimnazjalne	Na bieżąco
1.3.7. Wzrost zaangażowania organizacji zrzeszających przedsiębiorców w działania zmierzające do poprawy kompetencji i kwalifikacji pracowników.	1. Ilość zorganizowanych projektów, warsztatów, spotkań.	Organizacje zrzeszające przedsiębiorców	Na bieżąco

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Wydział Oświaty (WO),
- Powiatową Radę Rynku Pracy (PRRP),
- Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (PODN),
- Szkoły ponadgimnazjalne,
- Organizacje zrzeszające przedsiębiorców.

W wyniku podjęcia działań ukierunkowanych na osiągnięcie celu strategicznego oczekuje się uzyskania następujących efektów:

- a) napływu nowych inwestorów do powiatu,
- b) podniesienie produktywności i efektywności sektora lokalnego,
- c) uniezależnienie się obszaru od koniunktury w sektorze górnictwa węgla kamiennego,
- d) poprawę chłonności i jakości lokalnego rynku pracy.

Cel strategiczny 2: Wysoka atrakcyjność zamieszkania w powiecie.
Cel operacyjny 2.1 Poprawa dostępności transportowej i wewnętrznego skomunikowania powiatu oraz rozwój infrastruktury drogowej.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 2.1.1. rozbudowy, utrzymania i poprawy jakości powiatowej i gminnej infrastruktury drogowej,
- 2.1.2. organizacji skoordynowanego gminno-powiatowego transportu zbiorowego.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
2.1.1. Rozbudowa, utrzymanie i poprawa jakości powiatowej i gminnej infrastruktury drogowej, w tym: 1) Budowa, przebudowa i remont istniejącej sieci dróg powiatowych wraz z infrastrukturą; 2) Opracowanie dokumentacji projektowych związanych z budową/przebudową/remontem dróg powiatowych.	1. Długość wybudowanych / przebudowanych / wyremontowanych dróg. 2. Długość wybudowanych /przebudowanych/ wyremontowanych chodników. 3. Długość wybudowanej/ przebudowanej/ wyremontowanej kanalizacji deszczowej. 4. Ilość wyremontowanych/ przebudowanych obiektów inżynierskich. 5. Ilość opracowanych dokumentacji.	Powiatowy Zarząd Dróg w Wodzisławiu Śl. z siedzibą w Syryni, gminy	2015 - 2025
2.1.2. Organizacja skoordynowanego gminno-powiatowego transportu zbiorowego, w tym: 1) Opracowanie planu transportu zbiorowego; 2) Wdrożenie koncepcji transportu zbiorowego.	1. Aktualizacja planu transportu zbiorowego. 2. Roczne sprawozdania z prac zespołu ds. komunikacji publicznej na terenie powiatu.	WKT gminy	2015 - 2016

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Wydział Komunikacji i Transportu (WKT),
- Powiatowy Zarząd Dróg (PZD),
- Gminy.

Cel operacyjny 2.2 Obniżenie obciążeń środowiska przyrodniczego.

Dla osiągnięcia wyznaczonego celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 2.2.1 ograniczenia niskiej emisji,
- 2.2.2 zwiększenia efektywności energetycznej,
- 2.2.3 promocji OZE i działań związanych z ochroną środowiska,
- 2.2.4 edukacji ekologicznej w szkołach,

2.2.5 wspierania lub powierzania realizacji zadań publicznych z zakresu edukacji ekologicznej podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
2.2.1 Ograniczanie niskiej emisji.	1. Liczba dofinansowanych programów ograniczających niską emisję.	Gminy, Powiat	2015 - 2025
2.2.2 Zwiększenie efektywności energetycznej.	1. Liczba obiektów zmodernizowanych.	Powiat	2015 - 2025
2.2.3 Promocja OZE i działań związanych z ochroną środowiska.	1. Ilość przeprowadzonych akcji.	Gminy, WOŚ	2015 - 2025
2.2.4. Edukacja ekologiczna w szkołach prowadzona poprzez: - wykłady, pogadanki o tematyce ekologicznej, - udział szkół w akcjach środowiskowych i ogólnokrajowych (np.: „sprzątanie świata”), - współpracę z organizacjami pozarządowymi i instytucjami zaangażowanymi w ochronę środowiska – wspólne przedsięwzięcia ekologiczne, - udział w projektach proekologicznych, - wspieranie i organizowanie konkursów, quizów ekologicznych.	1. Ilość zorganizowanych wykładów (pogadank). 2. Ilość szkół uczestniczących we wspólnych przedsięwzięciach ekologicznych. 3. Ilość zrealizowanych / wspartych przedsięwzięć.	WO, WOŚ, szkoły ponadgimnazjalne, NGO	Na bieżąco
2.2.5. Wspieranie lub powierzanie realizacji zadań publicznych z zakresu edukacji ekologicznej podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego.	1. Ilość przyznanych dotacji. 2. Wysokość środków przyznanych na zadania publiczne.	WOŚ NGO	Na bieżąco

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Wydział Ochrony Środowiska (WOŚ),
- Wydział Infrastruktury Technicznej (WIT),
- Powiatowy Zakład Zarządzania Nieruchomościami (PZZN),
- Szkoły ponadgimnazjalne,
- Organizacje pozarządowe (NGO).

Cel operacyjny 2.3 Poprawa bezpieczeństwa publicznego.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie działań w kierunku:

- 2.3.1 funkcjonowania sprawnego systemu monitorowania i reagowania kryzysowego na terenie powiatu,
- 2.3.2 wspierania działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej powiatu,
- 2.3.3 zapewnienia poczucia bezpieczeństwa na terenie powiatu,
- 2.3.4 monitorowania funkcjonowania powiatowych inspekcji, służb i straży,

2.3.5 przeciwdziałania patologiom społecznym, w tym prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
2.3.1. Funkcjonowanie sprawnego systemu monitorowania i reagowania kryzysowego na terenie powiatu.	1. Liczba interwencji. 2. Ilość przekazanych informacji, komunikatów, raportów.	WOZ, Komisja Bezpieczeństwa, Policja, Straż,	2015 - 2025
2.3.2. Wspieranie działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej powiatu.	1. Ilość sprzętu w magazynie przeciwpowodziowym.	WOZ	2015 - 2025
2.3.3. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa na terenie powiatu.	1. Ilość akcji prewencyjnych i edukacyjnych.	Policja, Straż, Sanepid, Weterynaria, Komisja Bezpieczeństwa	Na bieżąco
2.3.4. Monitorowanie funkcjonowania powiatowych inspekcji, służb i straży: - roczna ocena stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu, - roczne sprawozdanie z działalności oraz informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w Powiecie, - informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego, - informacja o stanie bezpieczeństwa weterynaryjnego, - informacja z działalności Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.	1. Ilość ocen, informacji i sprawozdań rocznych.	Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej, Komendant Powiatowy Policji, Powiatowy Inspektor Sanitarny, Powiatowy Lekarz Weterynarii, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Komisja Bezpieczeństwa, Powiat	2015 - 2025
2.3.5. Przeciwdziałanie patologiom społecznym, w tym prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach: - organizowanie spotkań z przedstawicielami policji, prokuratury, sądu dla nieletnich, - warsztaty z psychologami, pedagogami, a także pracownikami PCPR, - udział szkół w realizacji programów profilaktycznych, - organizowanie konkursów o tematyce zagrożeń współczesnej młodzieży, - wykorzystanie dostępnych środków w celu monitorowania	1. Liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów, itp. 2. Ilość programów profilaktycznych realizowanych w szkołach. 3. Ilość konkursów.	WO, szkoły ponadgimnazjalne PPP, Policja	Na bieżąco

zachowania wśród młodzieży (monitoring wizyjny), - organizacja debat społecznych.			
--	--	--	--

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Komisję Bezpieczeństwa,
- Wydział Obywatelski, Ochrony Informacji Niejawnych i Zarządzania Kryzysowego,
- Szkoły ponadgimnazjalne,
- Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną (PPP)
- Powiatową Komendę Straży Pożarnej,
- Powiatową Komendę Policji,
- Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna (Sanepid),
- Powiatowego Inspektora Weterynarii.

Cel operacyjny 2.4 Rozwój kulturalny i organizacja czasu wolnego, ochrona dziedzictwa kulturowego.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 2.4.1 rozbudowy ścieżek rowerowych oraz miejsc uprawiania aktywnych form spędzania czasu wolnego,
- 2.4.2 rozwoju infrastruktury okołoturystycznej wykorzystującej walory przyrodniczo-kulturowe powiatu,
- 2.4.3 organizacji i promocji powiatowych wydarzeń o charakterze sportowym, turystycznym, rekreacyjnym i kulturalnym,
- 2.4.4 ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym ochrony zabytków,
- 2.4.5 wspierania lub powierzania realizacji zadań publicznych z zakresu sportu, turystyki, rekreacji i kultury podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
2.4.1. Rozbudowa ścieżek rowerowych oraz miejsc uprawiania aktywnych form spędzania czasu wolnego.	1. Ilość (km) rozbudowanych ścieżek rowerowych. 2. Ilość nowych miejsc do spędzania czasu wolnego.	Gminy, PZD	Na bieżąco
2.4.2. Rozwój infrastruktury okołoturystycznej wykorzystującej walory przyrodniczo-kulturowe powiatu.	1. Liczba powstałego oznakowania (tablice, znaki, itp.). 2. Ilość miejsc noclegowych. 3. Ilość pól biwakowych, namiotowych itp.	Gminy, Powiat, PZD, właściciele obiektów	Na bieżąco
2.4.3. Organizacja i promocja powiatowych wydarzeń o charakterze sportowym, turystycznym, rekreacyjnym i kulturalnym.	1. Ilość wydarzeń. 2. Ilość wydawnictw promocyjnych lub informacyjnych.	WSR, WO, szkoły ponadgimnazjalne	Na bieżąco
2.4.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego, w tym ochrona zabytków:	1. Ilość rozdysponowanych egzemplarzy mapy. 2. Liczba zorganizowanych	Powiat, Gminy, NGO,	Na bieżąco

<p>1) opracowanie mapy zabytków powiatu wodzisławskiego, 2) konserwacja, rewitalizacja, renowacja, rewaloryzacja zabytków ruchomych i nieruchomych, 3) upowszechnienie walorów zabytkowych ziemi wodzisławskiej, wiedzy o historii i tradycji oraz przedsięwzięć z nimi związanych.</p>	<p>wydarzeń. 3. Liczba wspartych inicjatyw. 4. Liczba obiektów objętych wsparciem finansowym.</p>	<p>właściciele obiektów</p>	
<p>2.4.5. Wspieranie lub powierzanie realizacji zadań publicznych z zakresu sportu, turystyki, rekreacji i kultury podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego.</p>	<p>1. Ilość przyznanych dotacji. 2. Wysokość środków przyznanych na zadania publiczne.</p>	<p>WSR, PCPR, NGO</p>	<p>Na bieżąco</p>

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Powiat,
- Wydział Strategii i Rozwoju Powiatu (WSR),
- Wydział Oświaty (WO),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Szkoły ponadgimnazjalne,
- Powiatowy Zarząd Dróg (PZD),
- Gminy,
- Organizacje pozarządowe (NGO).

W wyniku podjęcia działań ukierunkowanych na osiągnięcie celu strategicznego oczekuje się uzyskania następujących efektów:

- a) zahamowania odpływu młodych ludzi poza powiat,
- b) podniesienia mobilności społecznej i zawodowej mieszkańców,
- c) napływu nowych mieszkańców do powiatu,
- d) poprawy jakości środowiska,
- e) poprawa sposobu spędzania wolnego czasu mieszkańców.

Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury funkcjonalnej i efektywności świadczonych usług

Cel operacyjny 3.1. Rozwój usług i integracji społecznej dla osób niepełnosprawnych.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 3.1.1 współpracy instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 3.1.2 przystosowania powiatowych obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych,
- 3.1.3 profesjonalizacji kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi,
- 3.1.4 stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
- 3.1.5 powierzania lub wspierania zadań publicznych powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 3.1.6 wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży o szczególnych potrzebach.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
3.1.1. Współpraca instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	1. Ilość spotkań, warsztatów, projektów.	PCPR, WZP, Ośrodek Perła, NGO, ZAZ, WTZ-ty, ZPSWR, PR ds. Osób Niepełnosprawnych, OPS-y	Na bieżąco
3.1.2 Przystosowanie powiatowych obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.	1. Ilość zrealizowanych prac ułatwiających poruszanie się osób starszych i niepełnosprawnych.	PZZN, WOA, BHP, WIT	Na bieżąco
3.1.3 Profesjonalizacja kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi.	1. Liczba osób podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi.	PCPR, Ośrodek Perła, NGO, ZAZ, WTZ-ty, ZPSWR, OPS-y, WZP	Na bieżąco
3.1.4 Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych, tworzenie warunków do realizacji usług na rzecz osób niepełnosprawnych.	1. Liczba osób uczęszczająca do WTZ, ośrodków wsparcia. 2. Liczba współpracujących organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. 3. Liczba przeprowadzonych pogłębionych wywiadów środowiskowych, badań ankietowych.	PCPR- OPS-y, jednostki organizacyjne pomocy społecznej	Na bieżąco
3.1.5 Powierzenie lub wspieranie zadań publicznych powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych.	1. Ilość przyznanych dotacji. 2. Wysokość środków przyznanych na zadania publiczne.	PCPR	Na bieżąco
3.1.6 Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży o szczególnych potrzebach, w tym: - organizowanie zajęć dostosowanych do możliwości rozwojowych uczniów, - organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej, - realizowanie indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego, - organizowanie zajęć i różnorodnych form terapeutycznych i rewalidacyjnych.	1. Ilość uczniów objętych wsparciem w szkołach ponadgimnazjalnych, w tym uczestniczących w indywidualnych zajęciach rewalidacyjnych. 2. Ilość uczniów w ZPSWR objętych indywidualnym programem edukacyjno – terapeutycznym.	PPP, Szkoły ponadgimnazjalne, PDD, ZPSWR	Na bieżąco

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej (WZP),

- Wydział Infrastruktury Technicznej (WIT),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Ośrodki pomocy społecznej (OPS-y),
- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (PPP),
- Powiatowy Dom Dziecka (PDD),
- Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ),
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wodzisławiu Śl. i Gorzycach (WTZ)
- Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych (ZPSWR),
- Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych (PR ds. Osób Niepełnosprawnych),
- Ośrodek Perła,
- Organizacje pozarządowe (NGO).

Cel operacyjny 3.2. Rozwój usług dla osób starszych.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 3.2.1 wspierania działalności podmiotów ochrony zdrowia i pomocy społecznej w zakresie opieki nad osobami starszymi,
- 3.2.2 wzrostu ilości świadczeń na rzecz pacjentów wymagających pomocy geriatrycznej w służbie zdrowia,
- 3.2.3 rozwijania pracy socjalnej z i na rzecz osób starszych,
- 3.2.4 przygotowania specjalistycznej kadry do pracy z osobami starszymi,
- 3.2.5 aktywizacji kulturalnej, społecznej i sportowej osób w podeszłym wieku.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
3.2.1. Wspieranie działalności podmiotów ochrony zdrowia i pomocy społecznej w zakresie opieki nad osobami starszymi, w tym rozwój specjalistycznych, całodobowych i dziennych usług na rzecz osób starszych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba miejsc opieki całodobowej. 2. Liczba miejsc opieki dziennej. 3. Liczba skierowań do domów pomocy społecznej dla osób starszych. 4. Liczba podmiotów działających na rzecz osób starszych. 	Gminy, PCPR, Przedsiębiorcy, PPZOZ	Na bieżąco
3.2.2. Wzrost ilości świadczeń na rzecz pacjentów wymagających pomocy geriatrycznej w służbie zdrowia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość świadczeń na rzecz pacjentów. 	PPZOZ	Na bieżąco
3.2.3. Rozwój wsparcia poprzez pracę socjalną dla osób starszych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba udzielonych wsparć przez pracowników socjalnych. 	OPS-y, DPS	Na bieżąco
3.2.4. Przygotowanie specjalistycznej kadry do pracy z osobami starszymi, w tym: - „opiekunka środowiskowa”, - „opiekun osób starszych”, - „opiekun w domu pomocy społecznej”.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość chętnych słuchaczy. 2. Liczba utworzonych oddziałów. 	PCKU , niepubliczne policealne szkoły dla dorosłych	Na bieżąco
3.2.5. Aktywizacja kulturalna,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość akcji, projektów i imprez. 	NGO,	Na bieżąco

społeczna i sportowa osób w podeszłym wieku.		PCPR, DPS	
---	--	--------------	--

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego (PCKU)
- Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej (NZOZ),
- Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim (PPZOZ),
- Gminy,
- Domy Pomocy Społecznej (DPS),
- Ośrodki pomocy społecznej (OPS-y),
- Przedsiębiorców,
- Niepubliczne policealne szkoły dla dorosłych,
- Organizacje pozarządowe (NGO).

Cel operacyjny 3.3 Rozwój rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 3.3.1 tworzenia standardów lokalnych w pracy socjalnej z rodzinami z problemami wychowawczo – opiekuńczymi,
- 3.3.2 tworzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego,
- 3.3.3 wspierania rodzin zastępczych w sprawowaniu opieki nad dzieckiem,
- 3.3.4 monitorowania funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych,
- 3.3.5 tworzenia mieszkań chronionych.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
3.3.1. Tworzenie standardów lokalnych w pracy socjalnej z rodzinami z problemami wychowawczo – opiekuńczymi.	1. Liczba osób korzystających z wczesnego wspomaganie rodziny. 2. Liczba dzieci ze środowisk objętych pracą socjalną w Gminach. 3. Liczba podmiotów w powiecie działających na rzecz dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w powiecie.	PCPR- powiatowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, OPS-y	2015 - 2020
3.3.2. Tworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego.	1. Ilość dzieci korzystających z usług wsparcia dziennego.	Gminy, Przedsiębiorcy	Na bieżąco
3.3.3. Wspieranie rodzin zastępczych w sprawowaniu opieki nad dzieckiem, w tym prowadzenie specjalistycznych szkoleń dla rodziców zastępczych, systematyczne diagnozowanie problemów dzieci umieszczanych w rodzinach	1. Liczba przeprowadzonych warsztatów, szkoleń, diagnoz psychologiczno-pedagogicznych dzieci umieszczanych w pieczy.	PCPR, PPP	Na bieżąco

zastępczych.			
3.3.4. Monitorowanie funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin. m.in. okresowe kontrole w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	1. Liczba przeprowadzonych kontroli.	PCPR	Na bieżąco
3.3.5. Tworzenie mieszkań chronionych.	1. Ilość wychowanków objętych procesem usamodzielnienia.	PDD, PPOW, PCPR, OPS-y	Na bieżąco

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Powiatowy Dom Dziecka (PDD) i Powiatową Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą (PPOW),
- Ośrodki pomocy społecznej (OPS-y),
- Gminy,
- Przedsiębiorcy.

Cel operacyjny 3.4. Promocja i rozwój usług zdrowotnych.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 3.4.1 podnoszenia jakości funkcjonowania publicznego systemu ochrony zdrowia,
- 3.4.2 realizacji programów profilaktycznych i zdrowotnych,
- 3.4.3 zlecenia zadań publicznych podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego w zakresie promocji i ochrony zdrowia,
- 3.4.4 rozwoju usług medycznych, leczniczych i hospicyjnych (w tym prowadzonych przez stowarzyszenia, fundacje i podmioty kościelne) na terenie powiatu.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
3.4.1. Podnoszenie jakości funkcjonowania publicznego systemu ochrony zdrowia.	1. Ilość zdobytych i utrzymanych certyfikatów w ramach systemu zarządzania jakością w ochronie zdrowia. 2. Liczba osób zatrudnionych w ochronie zdrowia, które podnoszą kwalifikacje.	PPZOZ	2015 - 2025
3.4.2. Realizacja programów profilaktycznych i zdrowotnych w tym m.in.: - organizowanie akcji prozdrowotnych, np. „dzień bez papierosa”, - organizowanie debat, spotkań z przedstawicielami służb medycznych, - prowadzenie akcji krwiodawstwa wśród uczniów, - organizowanie konkursów	1. Ilość środków wydatkowanych na realizację programów w zakresie profilaktycznych i zdrowotnych. 2. liczba beneficjentów. 3. Ilość zrealizowanych programów.	WZP, Gminy, szkoły ponadgimnazjalne, SANEPiD	2015 - 2025

o tematyce zdrowotnej wśród młodzieży.			
3.4.3. Zlecenie zadań publicznych podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego w zakresie ochrony i promocji zdrowia.	1. Ilość przyznanych dotacji. 2. Wysokość środków przyznanych na zadania publiczne.	WZP, NGO	2015 - 2025
3.4.4. Rozwój usług medycznych, leczniczych i hospicyjnych na terenie powiatu	1. Ilość wdrożonych nowych usług medycznych.	WZP, PPZOZ, NGO	2015 - 2025

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej (WZP),
- Szkoły ponadgimnazjalne,
- Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim (PPZOZ),
- Gminy,
- SANEPiD,
- Organizacje pozarządowe (NGO).

Cel operacyjny 3.5. Rozwój administracji przyjaznej dla klienta.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 3.5.1 doskonalenia i rozszerzania usług świadczonych drogą elektroniczną,
- 3.5.2 podnoszenia jakości świadczonych usług,
- 3.5.3 ochrony praw konsumenta,
- 3.5.4 dostępu mieszkańców do systemu informacji przestrzennej,
- 3.5.5 podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników,
- 3.5.6 przekazywania aktualnych informacji dla mediów i mieszkańców.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
3.5.1. Doskonalenie i rozszerzanie usług świadczonych drogą elektroniczną.	1. Ilości spraw prowadzonych w EZD w starostwie. 2. Ilość usług elektronicznych świadczonych przez jednostki. 3. Ilość posiedzeń komisji i sesji Rady Powiatu, podczas których udostępniono dokumenty na platformie eSesja. 4. Ilość opublikowanych dokumentów w Legislatorze.	BI, jednostki organizacyjne, WRZ, WRZ	Na bieżąco
3.5.2 Podnoszenie jakości świadczonych usług.	1. Wyniki ankietyzacji z badania satysfakcji klienta w zakresie usług świadczonych przez Starostwo Powiatowe.	SZJ	2016 - 2025
3.5.3 Ochrona praw konsumenta, w tym m.in.: - poradnictwo z zakresu prawa	1. Ilość udzielonych porad. 2. Ilość prowadzonych postępowań.	PRK i Biuro PRK	Na bieżąco

konsumenckiego, postępowania w zakresie praw konsumenckich.			
3.5.4 Dostęp mieszkańców do Systemu Informacji Przestrzennej.	1. Ilość warstw tematycznych zamieszczonych w SIP. 2. Ilość wejść na stronę SIP.	Komórki org. Starostwa	Na bieżąco
3.5.5 Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników.	1. Ilość pracowników biorących udział w szkoleniach lub innych formach doskonalenia zawodowego.	WOA	2015 - 2025
3.5.6 Przekazywanie aktualnych informacji dla mediów i mieszkańców.	1. Ilość informacji wysłanych do środków masowego przekazu. 2. Ilość wydanych numerów czasopisma powiatowego. 3. Ilość zamieszczonych informacji na stronie internetowej Powiatu.	RP, WSR	Na bieżąco

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Komórki organizacyjne posiadające warstwy tematyczne w SIP,
- Jednostki organizacyjne Powiatu,
- Wydział Organizacyjno-Administracyjny (WOA),
- Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Jakością (SZJ),
- Biuro Informatyki (BI),
- Wydział Strategii i Rozwoju Powiatu (WSR),
- Wydział Geodezji (WG),
- Rzecznika Prasowego (RP),
- Wydział Rady i Zarządu oraz Współpracy Zagranicznej (WRZ),
- Powiatowego Rzecznika Praw Konsumentów i Biuro RPK (PRK).

W wyniku podjęcia działań ukierunkowanych na osiągnięcie celu strategicznego oczekuje się uzyskania następujących efektów:

- a) poprawę możliwości spędzania aktywnie wolnego czasu,
- b) podniesienie jakości kapitału społecznego,
- c) poprawę stanu zdrowia mieszkańców,
- d) ograniczenie zachorowalności na choroby cywilizacyjne,
- e) podniesienie świadomości i aktywności na rzecz zdrowego stylu życia,
- f) wysoką jakość usług świadczonych przez administrację.

Cel strategiczny 4: Integracja wewnętrzna powiatu i rozwój partnerskiej współpracy.

Cel operacyjny 4.1. Poprawa aktywności społecznej mieszkańców.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 4.1.1 rozwijania aktywności mieszkańców powiatu oraz integracji środowisk lokalnych,
- 4.1.2 rozwoju i promocji wolontariatu w różnych sektorach,

- 4.1.3 pobudzania aktywności środowiskowej mieszkańców, w szczególności z obszarów rewitalizowanych,
- 4.1.4 wspierania rozwoju i funkcjonowania „Trzeciego Sektora”,
- 4.1.5 promocji aktywności społecznej mieszkańców poprzez różne kanały informacyjne i komunikatory.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
4.1.1. Rozwijanie aktywności mieszkańców powiatu oraz integracji środowisk lokalnych.	1. Ilość skonsultowanych z mieszkańcami projektów uchwał. 2. Ilość podjętych inicjatyw.	WRZ, WSR, organizacje zrzeszające przedsiębiorców	Na bieżąco
4.1.2. Rozwój i promocja wolontariatu w różnych sektorach. m.in. udział młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w wolontariacie na rzecz osób potrzebujących wsparcia.	1. Ilość uczniów szkół ponadgimnazjalnych uczestniczących w przedsięwzięciach objętych wolontariatem. 2. Ilość wolontariuszy biorących udział w imprezach organizowanych przez Starostwo i jednostki organizacyjne.	szkoły ponadgimnazjalne, PCPR, WSR	2015 - 2025
4.1.3. Pobudzanie aktywności środowiskowej mieszkańców, w szczególności z obszarów rewitalizowanych.	1. Ilość osób zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem. 2. Ilość udzielonych form wsparcia.	WSR, PCPR, OPS-y	2016 - 2019
4.1.4. Wspieranie rozwoju i funkcjonowania „Trzeciego Sektora”.	1. Ilość szkoleń skierowanych do przedstawicieli NGO. 2. Ilość projektów uchwał skonsultowanych z NGO.	WSR, PCPR	2015 - 2025
4.1.5. Promocja aktywności społecznej mieszkańców poprzez różne kanały informacyjne i komunikatory.	1. Ilość wejść na portal www.konsultacje-powiatwodzislawski.pl . 2. Ilość odwiedzin strony internetowej Powiatu. 3. Ilość „polubień” profilu Starostwa na Facebooku.	WSR	2015 - 2025

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Wydział Strategii i Rozwoju Powiatu (WSR),
- Wydział Rady, Zarządu i Współpracy Zagranicznej (WRZ),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Ośrodki pomocy społecznej (OPS),
- Organizacje zrzeszające przedsiębiorców,
- Szkoły ponadgimnazjalne,

Cel operacyjny 4.2. Rozwój wspólnej polityki lokalnej oraz współpracy transgranicznej i regionalnej.

Dla osiągnięcia celu planuje się podjęcie przedsięwzięć w kierunku:

- 4.2.1 stworzenia mechanizmów współpracy i kreowania wspólnej polityki lokalnej poprzez samorząd powiatowy i samorządy gminne,
- 4.2.2 utrzymania i rozwoju współpracy z samorządami w kraju i zagranicą,
- 4.2.3 rozwoju wymiany zagranicznej młodzieży szkół ponadgimnazjalnych,
- 4.2.4 rozwijania płaszczyzn współpracy transgranicznej i ponadnarodowej,
- 4.2.5 zawierania porozumień z uczelniami wyższymi w zakresie realizacji projektów edukacyjnych,
- 4.2.6 rozwijania partnerstw z organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, pracodawcami na rzecz edukacji,
- 4.2.7 podniesienia rangi powiatu poprzez promocję krajową i zagraniczną.

Kierunki działań dla przedsięwzięć	Wskaźniki umożliwiające mierzenie produktów lub rezultatów wdrożenia przedsięwzięć	Podmioty: lider oraz partnerzy realizujący przedsięwzięć	Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć
4.2.1. Stworzenie mechanizmów współpracy i kreowania wspólnej polityki lokalnej poprzez samorząd powiatowy i samorządy gminne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość kontaktów Komitetu Konsultacyjnego z inwestorami. 2. Ilość inicjatyw wypracowanych przez Konwent Miast i Gmin Powiatu Wodzisławskiego. 	Starosta, WSR, gminy, organizacje zrzeszające przedsiębiorców	2015 - 2025
4.2.2. Utrzymanie i rozwój współpracy z samorządami zagranicą: - Organizacja ponadnarodowych spotkań politycznych i eksperckich oraz konferencji i warsztatów tematycznych z zakresu zadań realizowanych przez samorządy – strony trójstronnego porozumienia. - Wytyczanie nowych kierunków współpracy oraz ocena już przeprowadzonych działań podczas regularnych spotkań strategicznych w ramach trójstronnego partnerstwa samorządów ze Szwecji, Niemiec i Polski.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsięwzięć. 2. Liczba uczestników. 3. Ilość spotkań. 	WRZ	2015 - 2025
4.2.3. Rozwój wymiany zagranicznej młodzieży szkół ponadgimnazjalnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zrealizowanych projektów. 2. Liczba uczestników danego projektu. 	szkoły ponadgimnazjalne	2015 - 2025
4.2.4. Rozwijanie płaszczyzn współpracy transgranicznej i ponadnarodowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspólnych przedsięwzięć/projektów. 2. Wysokość środków pozyskanych na realizację projektów. 	WRZ, WSR, WO, szkoły ponadgimnazjalne, NGO	2015 - 2025
4.2.5. Zawieranie porozumień z uczelniami wyższymi w zakresie realizacji projektów edukacyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość zawartych porozumień. 2. Ilość zorganizowanych wykładów, wizyt itp. 	szkoły ponadgimnazjalne, WO	2015 - 2025

współfinansowanych ze środków unijnych. Wspólne działania polegać będą na: - organizowaniu „dni otwartych” na uczelniach, - organizowaniu wykładów/seminariów prowadzonych przez kadre akademicką, - organizowaniu zajęć tematycznych z wykorzystaniem zaplecza dydaktycznego uczelni.			
4.2.6. Rozwijanie partnerstw z samorządami w kraju, organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, pracodawców na rzecz edukacji.	1. Ilość zrealizowanych projektów. 2. Ilość zorganizowanych konferencji, spotkań, debat.	szkoły ponadgimnazjalne, PPP, PUP, PRRP, WSR, organizacje zrzeszające przedsiębiorców	2015 - 2025
4.2.7. Podniesienie rangi powiatu poprzez promocję krajową i zagraniczną.	1. Ilość akcji promocyjnych. 2. Ilość wydanych publikacji.	WSR, WO, WRZ, szkoły ponadgimnazjalne, jednostki organizacyjne Powiatu, NGO	2015 - 2025

Do głównych podmiotów realizujących zadania w tym zakresie zaliczyć należy:

- Starostę,
- Wydział Rady i Zarządu oraz Współpracy Zagranicznej (WRZ),
- Wydział Strategii i Rozwoju Powiatu (WSR),
- Wydział Oświaty (WO),
- Powiatowa Rada Rynku Pracy (PRRP),
- Szkoły ponadgimnazjalne,
- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (PPP),
- Powiatowy Urząd Pracy (PUP)
- Gminy,
- Organizacje zrzeszające przedsiębiorców,
- Organizacje pozarządowe (NGO).

W wyniku podjęcia działań ukierunkowanych na osiągnięcie celu strategicznego oczekuje się uzyskania następujących efektów:

- a) integracji przestrzennej powiatu wodzisławskiego,
- b) poprawy mobilności przestrzennej mieszkańców,
- c) wyrobienia dobrej marki powiatu w kraju i zagranicą,
- d) wzmocnienia partycypacji społecznej w kreowaniu i realizacji działań prorozwojowych w skali regionalnej i transgranicznej.
- e) podniesienie aktywności i partycypacji społecznej,
- f) rozwój wolontariatu,
- g) aktywizacja młodzieży,
- h) wzrost partycypacji społecznej.

7. ANALIZA SWOT

Osiągnięcie nakreślonej wizji rozwoju oraz celów strategicznych powiatu wodzisławskiego w ustalonym horyzoncie czasowym tj. do roku 2025 jest silnie uzależnione od czynników wewnętrznych – sił i słabości, jak również leżących w otoczeniu powiatu i będących poza jego zakresem wpływu tj. szans i zagrożeń.

Analiza SWOT została wykonana odrębnie dla każdego z czterech celów strategicznych. W poniższej analizie przyjęto, że:

- a. SIŁY (S) to wewnętrzne czynniki mające (lub mogące mieć w przyszłości) pozytywny wpływ na rozwój powiatu, wyróżniające powiat wodzisławski w sposób korzystny w otoczeniu, tworzące podstawy dla jego przyszłego rozwoju, podnoszące jego atrakcyjność i konkurencyjność w oczach mieszkańców, inwestorów, osób odwiedzających;
- b. SŁABOŚCI (W) będące wewnętrznymi czynnikami mającymi obecnie lub w przyszłości niekorzystny wpływ na rozwój powiatu, utrudniające rozwój i realizację zamierzeń; to także zidentyfikowane braki w potencjałach;
- c. SZANSE (O) to uwarunkowania występujące w otoczeniu, które sprzyjają aktualnie lub mogą potencjalnie sprzyjać w przyszłości ,
- d. rozwojowi powiatu i osiąganiu wyznaczonych celów, szanse mogą również osłabiać występujące słabości lub wzmacniać wewnętrzne siły;
- e. ZAGROŻENIA (T) to uwarunkowania płynące z otoczenia, utrudniające (lub mogące utrudnić) rozwój powiatu i osiąganie wyznaczonych celów, stanowiące istotne przeszkody w przełamywaniu trudności i ograniczające możliwości podejmowania działań prorozwojowych.

Analiza SWOT dla celu strategicznego 1: Rozwój potencjału gospodarczego powiatu

Siły	Słabości
S1. Możliwość przeznaczenia terenów pod inwestycje;	W1. Słabe uzbrojenie terenów inwestycyjnych;
S2. Duża liczba firm sektora MŚP;	W2. Słaba jakość dróg lokalnych komunikujących tereny inwestycyjne;
S3. Wysokie kompetencje zawodowe mieszkańców powiatu;	W3. Ograniczenia techniczne terenów wynikające z wpływu eksploatacji górniczej;
S4. Prężnie działający samorząd gospodarczy;	W4. Brak systemu pobudzania przedsiębiorczości;
S5. Rozwijający się sektor wysokich technologii;	W5. Brak silnej prorozwojowej specjalizacji obszaru;
S6. Znaczny potencjał ludzi młodych;	W6. Bariery i trudności proceduralne w założeniu własnej działalności gospodarczej;
S7. Dobrze rozwinięta baza oświatowa i atrakcyjna oferta edukacyjna;	W7. Silne powiązanie przedsiębiorstw z powiatu z górnictwem;
S8. Znaczna chłonność lokalnego rynku;	W8. Brak strategicznych inwestorów;
	W9. Słaby kapitał miejscowy;

Szanse	Zagrożenia
<p>O1. Dostępność komunikacyjna i przebieg autostrady A-1;</p> <p>O2. Rozbudowa infrastruktury drogowej w powiecie, w tym dróg wojewódzkich;</p> <p>O3. Lokalizacja powiatu w strefie przygranicznej;</p> <p>O4. Implementacja modelu dualnego kształcenia (praktyki w zakładach pracy);</p> <p>O5. Rozwój Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – rozszerzanie zasięgu;</p> <p>O6. Możliwość pozyskania środków zewnętrznych;</p>	<p>T1. Niestabilność i niespójność prawa;</p> <p>T2. Nadmierny fiskalizm;</p> <p>T3. Pogłębiające się ruchy migracyjne ludności;</p> <p>T4. Zła sytuacja w sektorze górnictwa węgla kamiennego;</p> <p>T5. Wysoka atrakcyjność ościennych ośrodków miejskich w kraju i za granicą powodująca wzrost konkurencji w zakresie przyciągania inwestorów i kapitału ludzkiego;</p>

Analiza SWOT dla celu strategicznego 2: Wysoka atrakcyjność zamieszkania w powiecie

Siły	Słabości
<p>S1. Znaczna powierzchnia terenów zielonych;</p> <p>S2. Atrakcyjność krajobrazowa powiatu;</p> <p>S3. Zróżnicowanie terenu;</p> <p>S4. Dbłość mieszkańców o jakość przestrzeni publicznych i prywatnych;</p> <p>S5. Rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna;</p> <p>S6. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego;</p> <p>S7. Dostępność terenów pod zabudowę mieszkaniową, w tym jednorodziną;</p> <p>S8. Prężnie działające jednostki kultury;</p> <p>S9. Stosunkowo niska cena nieruchomości;</p>	<p>W1. Problem niskiej emisji;</p> <p>W2. Brak koordynacji komunikacji publicznej;</p> <p>W3. Słabe skomunikowanie pomiędzy gminami powiatu;</p> <p>W4. Brak miejsc postojowych;</p> <p>W5. Brak powiązania ścieżek rowerowych w sieć pomiędzy gminami;</p> <p>W6. Postępująca presja inwestycyjna na tereny niezurbanizowane;</p> <p>W7. Słaba dostępność kolejowa;</p> <p>W8. Duże zanieczyszczenie powietrza;</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>O1. Dobra dostępność drogowa z dużymi ośrodkami miejskimi;</p> <p>O2. Możliwość pozyskania środków na poprawę infrastruktury transportowej i działania rewitalizacyjne;</p> <p>O3. Plany rozwoju infrastruktury kolejowej;</p>	<p>T1. Dynamiczny rozwój okolicznych powiatów;</p> <p>T2. Odpływ ludzi młodych do innych ośrodków;</p> <p>T3. Ograniczone środki na realizację zadań powiatu;</p>

Analiza SWOT dla celu strategicznego 3: Rozwój infrastruktury funkcjonalnej i efektywności świadczonych usług

Siły	Słabości
S1. Rozbudowana sieć instytucji kultury; S2. Duża liczba obiektów sportowo - rekreacyjnych; S3. Pracowitość i wysoka kultura pracy mieszkańców;	W1. Zdekapitalizowana baza oświatowa; W2. Słaba baza usług medycznych; W3. Niewystarczające dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy; W4. Niewystarczająca współpraca pomiędzy samorządami lokalnymi;
Szanse	Zagrożenia
O1. Wzrost znaczenia w polityce krajowej i regionalnej działań na rzecz osób starszych; O2. Możliwość pozyskania środków zewnętrznych w zakresie rozwoju społecznego i kapitału ludzkiego; O3. Bliskość i dobre skomunikowanie z Metropolią Górnośląską i Aglomeracją Rybnicką umożliwiające korzystanie z rynku pracy i usług publicznych;	T1. Emigracja osób młodych; T2. Brak ponadlokalnego systemu wsparcia polityki demograficznej; T3. Niestabilna sytuacja ekonomiczna górnictwa mogąca wpływać na lokalny rynek pracy i siłę nabywczą mieszkańców;

Analiza SWOT dla celu strategicznego 4: Integracja wewnętrzna powiatu i rozwój partnerskiej współpracy

Siły	Słabości
S1. Realizacja programów i projektów ukierunkowanych na współpracę transgraniczną – wymiana młodzieży, udział w stażach; S2. Wysoka aktywność sektora pozarządowego;	W1. Brak dobrej współpracy na szczeblu wewnątrz powiatowym pomiędzy gminami oraz gminami i powiatem; W2. Brak młodych osób w działalności NGO; W3. Brak konsolidacji działań organizacji pozarządowych; W4. Brak „produktu powiatu”; W5. Brak koordynatora działań integrujących społeczności lokalne;
Szanse	Zagrożenia
O1. Możliwość pozyskania środków na realizację działań prospołecznych; O2. Położenie transgraniczne (granica z Czechami); O3. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu międzynarodowym;	T1. Niewystarczający poziom finansowania samorządów lokalnych; T2. Ukierunkowanie wsparcia i działań prorozwojowych ze szczebla krajowego i regionalnego na rozwój dużych aglomeracji

8. SYSTEM WDRAŻANIA ORAZ MONITORINGU STRATEGII

Sukces strategii zależy w głównej mierze od jasnego określenia systemu realizacyjnego i wskazania podmiotów odpowiedzialnych za proces wdrażania. Na system zarządzania Strategią Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego składa się określenie zasad wdrażania, podmiotów realizacyjnych, mechanizmów realizacji, źródeł finansowania oraz wskazanie konkretnych projektów i systemu monitorowania.

Rysunek 5. Elementy procesu wdrażania strategii

Źródło: opracowanie własne.

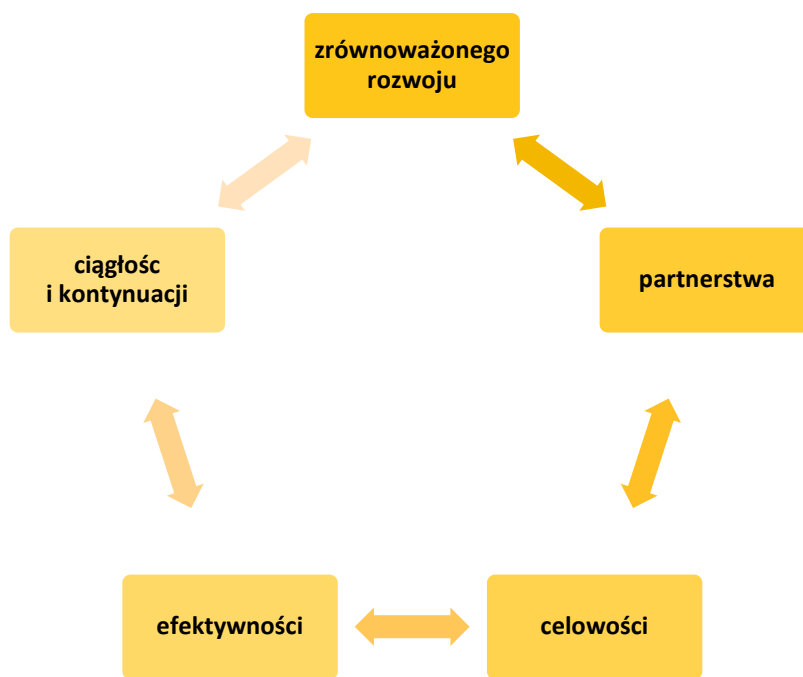
8.1. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ

Dla zapewnienia skuteczności i efektywności wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego proces ten powinien opierać się na określonych zasadach:

- 1) **zrównoważonego rozwoju** – postulującą prowadzenie działań w taki sposób, by rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny odbywał się z poszanowaniem i z zachowaniem równowagi przyrodniczej, tak by umożliwiać zaspokajanie potrzeb przyszłych pokoleń przy jednoczesnym uwzględnieniu aktualnych,
- 2) **partnerstwa** - wdrażanie Strategii podobnie jak jej przygotowanie oparte będzie na współpracy partnerów publicznych, w tym samorządów lokalnych oraz partnerów społeczno-gospodarczych,
- 3) **celowości** - działania i aktywności inwestycyjne, jak również bieżące władz lokalnych ukierunkowane będą na osiągnięcie celów określonych w Strategii,
- 4) **efektywności** - działania władz powiatu będą ukierunkowane na maksymalizację korzyści dla mieszkańców i podnoszenia jakości życia w powiecie,

- 5) **ciągłości i kontynuacji** – prowadzeniu i kontynuowaniu wyznaczonej ścieżki strategicznej w dłuższym okresie czasu z uwzględnieniem koniecznych korekt wynikających ze zmian uwarunkowań rozwoju.

Rysunek 6. **Zasady wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego**

Źródło: opracowanie własne.

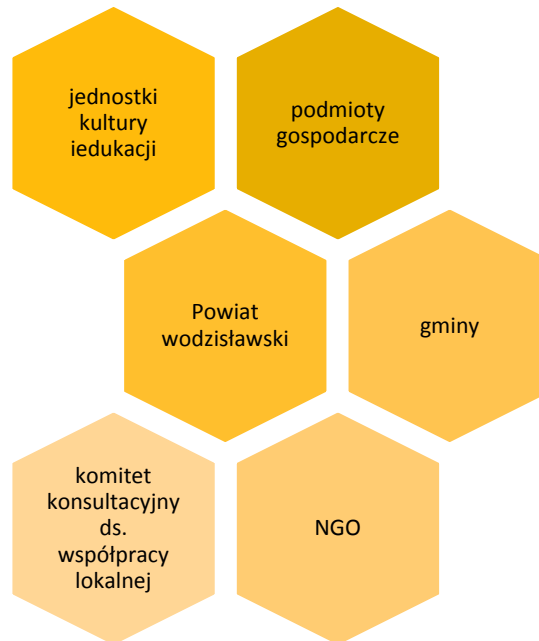
Strategia Rozwoju Powiatu zakłada i wskazuje na potrzebę podejmowania działań i realizacji zadań wykraczających poza kompetencje i działania samorządu szczebla powiatowego. Dlatego też Starostwo Powiatowe powinno podejmować działania inicjujące i wspierające wobec innych podmiotów, w tym samorządów gminnych, jednostek kultury, zarządców infrastruktury, czy też podmiotów sektora gospodarczego i NGO, które realizując własne inwestycje i cele wpływają na rozwój całego powiatu wodzisławskiego.

Niemniej podstawowym podmiotem realizującym Strategię Rozwoju Powiatu będzie samorząd Powiatu Wodzisławskiego i jego organ wykonawczy, tj. Zarząd Powiatu oraz powiatowa administracja publiczna. Z tego też względu Zarząd Powiatu powinien przygotować 4-letni plan implementacyjny, który określać będzie zadania służące realizacji Strategii Rozwoju Powiatu.

Istotnym założeniem dotyczącym systemu realizacji Strategii jest zasada, że wdrażanie i monitorowanie będzie realizowane w układzie partnerskim umożliwiającym koordynację, realizację i monitorowanie przyjętej polityki rozwoju. Oceniając dotychczasową współpracę i konsolidację partnerów samorządowych niezbędnym krokiem będzie powołanie stałego Komitetu Konsultacyjnego na szczeblu powiatu, który umożliwi partnerski dialog pomiędzy samorządem powiatu oraz samorządami gminnymi. Ciałem to powinno być gremium złożonym z przedstawicieli samorządu powiatowego oraz wszystkich gmin z obszaru powiatu. Podmioty reprezentujące

poszczególne gminy powinny stanowić jedno ze źródeł informacji o działaniach podejmowanych przez inne podmioty niż Starostwo Powiatowe na rzecz realizacji Strategii.

Rysunek 7. Układ podmiotowy realizacji Strategii

Źródło: opracowanie własne.

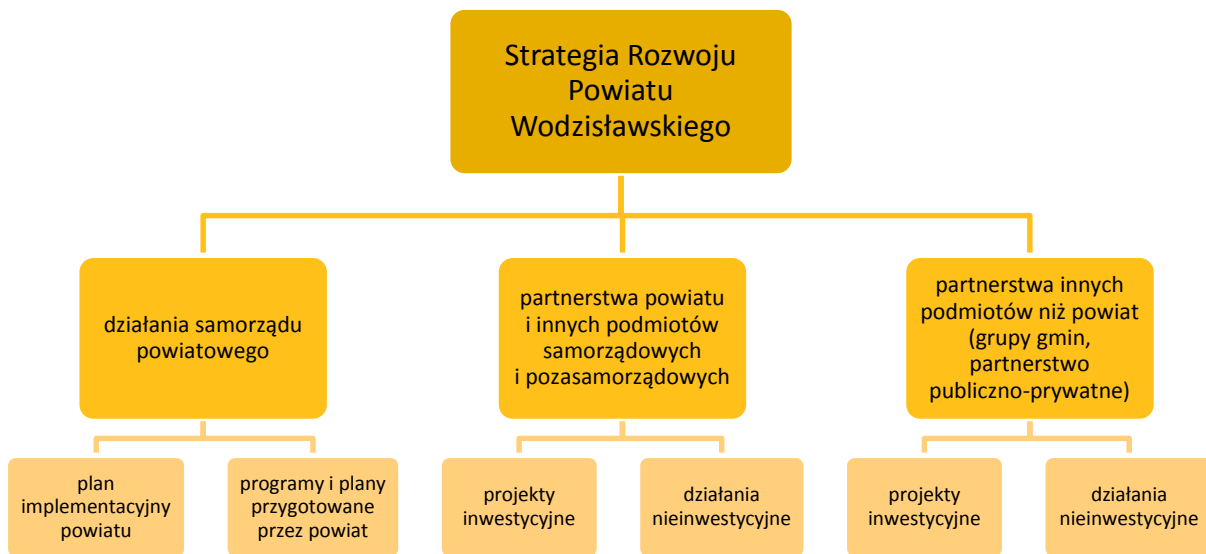
Samorząd Powiatu Wodzisławskiego w procesie wdrażania będzie pełnił funkcje:

- realizatora – w odniesieniu do projektów samodzielnie realizowanych przez powiat i plasujących się w zakresie kompetencji i zadań powiatu,
- współrealizatora w zakresie projektów i zadań, w których powiat jest jednym z partnerów wdrażających, a projekty te związane są z realizacją kompetencji i zadań powiatu,
- polegające na wspieraniu podmiotów lokalnych – osób, organizacji pozarządowych, instytucji, gmin powiatu – oraz na monitorowaniu wdrażania projektów i zadań realizowanych przez podmioty działające w różnych układach partnerskich, w zakresie projektów i zadań wpisujących się w kompetencje i zadania powiatu.

Z tego też względu można wyróżnić 3 typy mechanizmów realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego. Będą to:

- działania realizowane przez powiat w ramach jego kompetencji i zadań,
- działania realizowane w partnerstwie pomiędzy powiatem a innymi podmiotami,
- działania realizowane przez inne podmioty samorządu lokalnego poza powiatem lub podmioty pozasamorządowe przy wsparciu powiatu (wsparciu niefinansowym i nieorganizacyjnym).

Rysunek 8. Logika procesu wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego

Źródło: opracowanie własne.

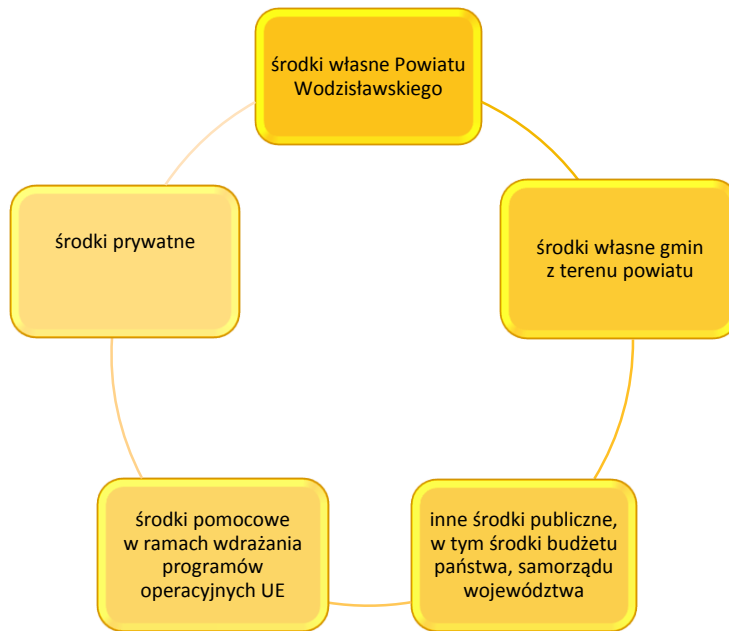
Podobnie jak układ podmiotowy również finansowanie wdrażania Strategii i określonych w niej projektów jest zdywersyfikowane. Do głównych źródeł finansowania zaliczyć należy:

- środki własne Powiatu Wodzisławskiego,
- środki własne gmin z terenu powiatu,
- inne środki publiczne, w tym środki budżetu państwa, samorządu województwa,
- środki pomocowe w ramach wdrażania programów operacyjnych UE,
- środki prywatne.

Niezwykle istotnym elementem procesu wdrażania będzie montaż finansowy ze środków publicznych samorządów lokalnych oraz ośrodków pochodzących z programów operacyjnych szczebla krajowego i regionalnego. Instrumentem finansowym stosowanym w realizacji zadań publicznych wdrażających strategię stanowić powinna być również formuła partnerstwa publiczno-privatnego.

Rysunek 9. Główne źródła finansowania wdrażania Strategii

Źródło: opracowanie własne.

8.2 KLUCZOWE ZADANIA

W wyniku przeprowadzonych warsztatów wypracowano listę zadań rozumianych jako działania, inwestycje pozwalające na osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych. Zdefiniowana lista jest listą otwartą i w toku realizacji przyjętej Strategii możliwe jest podjęcie innych istotnych a służących osiągnięciu wyznaczonych celów projektów. Poniższe zadania opierają się i są ukierunkowane na:

- wykorzystanie sił powiatu lub grup gmin w powiecie stanowiących potencjał ponadlokalny,
- przezwycięzenie problemów lokalnych obniżających konkurencyjność obszaru powiatu wodzisławskiego,
- wykreowanie nowych rozwiązań, specjalizacji i potencjałów (innowacyjność).

Projekty poniższe zostały ujęte w 3 grupy :

- Grupa A - zadania realizowane i inicjowane przez powiat lub jednostki powiatu wodzisławskiego,
- Grupa B - zadania realizowane i inicjowane wspólnie przez powiat lub jednostki powiatu wodzisławskiego i innych partnerów np. gminy,
- Grupa C - zadania realizowane i inicjowane przez inne podmioty, w tym gminy powiatu, NGO, parterów gospodarczych.

Grupa A - zadania realizowane i inicjowane przez powiat lub jednostki powiatu wodzisławskiego	Horyzont czasowy
1. Realizacja projektu pn. "Gotowi na zmiany" (RIT)	2015 - 2017
2. Realizacja projektu pn. "Moja firma - mój sukces" (RIT)	2015 - 2017
3. Wdrożenie i wykorzystanie Systemu Informacji Przestrzennej Powiatu Wodzisławskiego	2015 - 2020
4. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radlinie, ul. Orkana 23	2015 - 2016
5. Termomodernizacja budynku Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Wodzisławiu Śl., ul. Kopernika 71	2017 - 2019
6. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Rydułtowach, ul. Obywatelska 30	2020 - 2021
7. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Rydułtowach, ul. Skalna 1	2022 - 2023
8. Termomodernizacja budynku przy ul. Armii Ludowej 1 w Wodzisławiu Śląskim	2015
9. Termomodernizacja budynku przy ul. Żeromskiego 18 A w Wodzisławiu Śląskim	2016 - 2017
10. Termomodernizacja budynku przy ul. Chrobrego 110 w Wodzisławiu Śląskim	2018 - 2019
11. Termomodernizacja budynku przy ul. Krzyżowej 9 w Syryni	2021 - 2022
12. Termomodernizacja budynku przy ul. Strażackiej 1 w Gołkowicach	2022 - 2024
13. Modernizacja dachu na budynkach DPS Gorzyce - Wsparcie dla rozwoju infrastruktury publicznej	2015 - 2016
14. Modernizacja źródła ciepła w Domu Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach (RIT)	2015 - 2016
15. Termomodernizacja budynku w Wodzisławiu Śl. przy ul. Wolności 24 (Jedłownik) na potrzeby realizacji projektu "Mieszkania chronione oraz socjalne szansą na lepsze życie" (RIT)	2016 - 2017
16. "Mieszkania chronione oraz socjalne szansą na lepsze życie - rewitalizacja" (RIT)	2016 - 2017
17. Termomodernizacja budynku przy ul. Leszka 10 w Wodzisławiu Śląskim	2017 - 2018
18. Termomodernizacja budynku przy ul. Orkana 8 w Radlinie	2019 - 2020
19. Opracowanie mapy zabytków powiatu wodzisławskiego	2016 - 2020 2021 - 2025
20. Program aktywizacji społeczno-zawodowej pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych (RIT)	2015 - 2020
21. Wdrożenie Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	2015 - 2020 2021 - 2025
22. Realizacja projektu „Program na rzecz wzmocnienia potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności” (RIT)	2016 - 2017
23. Utworzenie miejsca dziennego i stałego pobytu dla osób starszych w ramach działalności PZOZ.	2016 - 2020
24. Wdrożenie i doskonalenie systemu elektronicznej pracy Rady Powiatu i jego obsługi – eSesja	2015 - 2020
25. Realizacja projektu pn. „Centrum Usług Społecznych” (RIT)	2016 - 2019
26. Udział w projektach dotyczących wymiany młodzieży z partnerami zagranicznymi, np.: Erasmus Plus, Polsko-Niemiecka Wymiana Młodzieży, itp.	2015 - 2020 2021 - 2025

27. Realizacja wspólnych projektów w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej RCz-RP 2014-2020) z instytucjami z Republiki Czeskiej	2016 - 2020 2021 - 2025
28. Realizacja wspólnych ponadnarodowych projektów przy udziale środków UE (np. program „Europa dla Obywateli”) - Powiat Wodzisławski (POL), Powiat Recklinghausen (GER), Okręg Sörmland (SWE), Powiat Jelgava (Łotwa)	2015 - 2017
29. Realizacja projektu pn. „Ośrodek Rozwoju Młodych Kadr” (RIT)	2016 - 2018
30. Realizacja projektu pn. „Nowoczesne pracownice – skutecznym nauczaniem zawodowym w szkołach ponadgimnazjalnych Powiatu Wodzisławskiego” (RIT)	2016 - 2018
31. Realizacja projektu pn. „Młode Kadry naszą przyszłością” (RIT)	2016 - 2019
32. Realizacja projektu pn. „Innowacyjne nauczanie potrzebą przyszłości” (RIT)	2016 - 2019
33. Realizacja projektu pn. „KKZ, czyli kształcimy kompetentnych zawodowców” (RIT)	2016 - 2017

Źródło: opracowanie własne.

Grupa B - zadania realizowane i inicjowane wspólnie przez powiat lub jednostki powiatu wodzisławskiego i innych partnerów np. gminy	Horyzont czasowy
1. Wzmacnianie związków między edukacją a praktyką, wdrożenie programu - „Doradca zawodowy w każdej szkole”	2015 - 2020
2. Organizacja powiatowego systemu komunikacji publicznej	2015 - 2020
3. Wdrożenie lokalnego programu budowy i modernizacji dróg	2015 - 2020
4. Opracowanie Planu rozwoju sieci dróg powiatowych	2015 - 2020
5. Opracowanie i wdrożenie lokalnego programu budowy i modernizacji dróg	2015 - 2020
6. Kampania profilaktyczna „Uzależnienia złodzieje młodości”	2015 - 2020
7. Kampania profilaktyczna „Nie reagujesz akceptujesz”	2015 - 2020
8. Kampania profilaktyczna „Odblaskowe pierwszaki”	2015 - 2020
9. Opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji osób starszych (opieka nad osobami starszymi działania aktywizujące i poprawa infrastruktury - ośrodek pobytu dziennego)	2015 - 2020
10. Realizacja programów, akcji i kampanii w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia	2015 - 2020 2021 - 2025
11. Powołanie stałej Rady (Zespołu) ds. rozwoju obszaru funkcjonalnego powiatu wodzisławskiego (w tym stałe zespoły ds. transportu, gospodarki)	2015 - 2020

Źródło: opracowanie własne.

Grupa C - zadania realizowane i inicjowane przez inne podmioty, w tym gminy powiatu, NGO, partnerów gospodarczych	Horyzont czasowy
1. Stworzenie i wdrożenie systemu prognozowania potrzeb kadrowych lokalnego biznesu	2015 - 2020

2. Prowadzenie badań i doradztwa dotyczący kompetencji i predyspozycji do kształcenia w określonym kierunku	2015 - 2020
3. Program wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej (pomoc doradcza, materialna np. lokalowa)	2015 - 2020
4. Realizacja programów, akcji i kampanii w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia	2015 - 2020 2021 - 2025
5. Budowa drogi głównej południowej	2015 - 2020

Źródło: opracowanie własne.

8.3 MONITOROWANIE STRATEGII

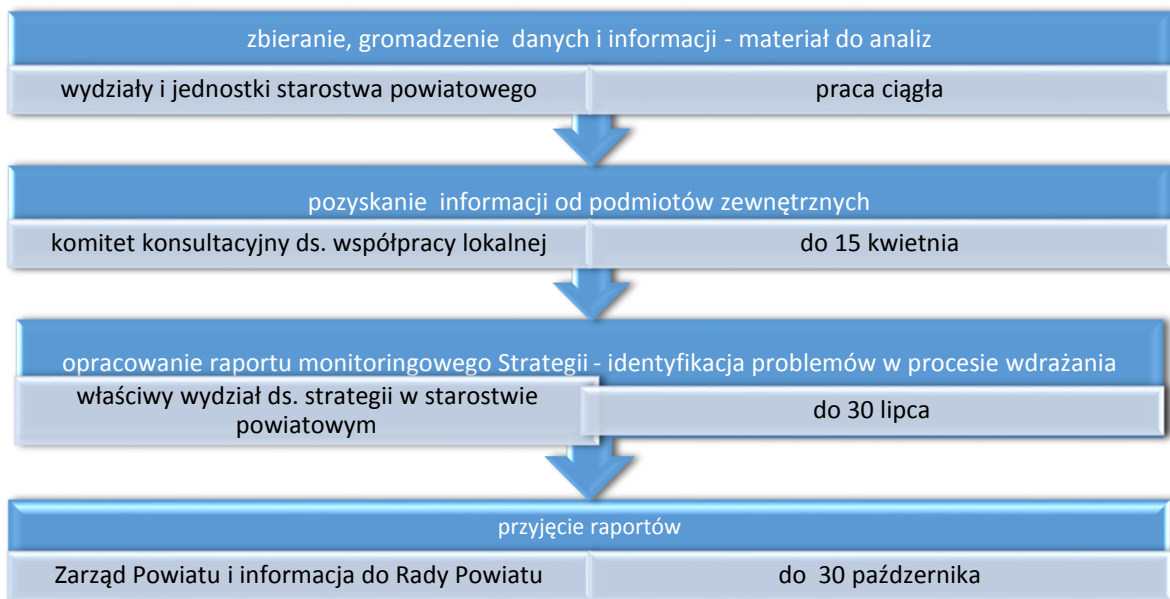
Monitoring Strategii Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego powinien stanowić źródło informacji o przebiegu procesu wdrażania strategii. System ten powinien również prezentować charakter i dynamikę zmian zachodzących w otoczeniu powiatu. Właściwie prowadzony proces monitorowania umożliwi podejmowanie działań korygujących. W przypadku stwierdzenia odstępstw od założonej ścieżki rozwoju lub w przypadku gwałtownych zmian uwarunkowań jej realizacji .

Głównym elementem procesu monitorowania powinien być sporządzany co dwa lata raport monitoringowy. Raport ten powinien obejmować wszystkie inwestycje i działania podjęte przez Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim i jednostki podległe na rzecz realizacji strategii. W miarę możliwości (w zależności od efektywności działania Komitetu Konsultacyjnego) działania innych jednostek w zakresie działań zgodnych z zapisami strategii. Przygotowywany raport powinien prezentować zamiany w sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powiatu wodzisławskiego na podstawie danych statystycznych pochodzących ze statystyki publicznej oraz zawierać charakterystykę projektów realizowanych przez władze powiatu i partnerów w celu realizacji strategii.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 11. Procedura przygotowania raportu monitoringowego

Źródło: opracowanie własne.

Poza sporządzaniem raportów monitoringowych postuluje się raz w kadencji samorządu powiatu przeprowadzenie ewaluacji mid-term realizacji Strategii celem podjęcia decyzji o jej aktualizacji. Dla sporządzenia odpowiednich raportów i oceny zmian zachodzących w powiecie proponuje się monitorowanie poniższych wskaźników monitorowania celów oraz wskaźników dla konkretnych przedsięwzięć określonych w pkt 6.

Cel strategiczny	WSKAŹNIK MONITOROWANIA CELÓW		ŹRÓDŁO DANYCH (PROPONOWANE)
		OCZEKIWANA TENDENCJA	
Rozwój potencjału gospodarczego powiatu	stopa bezrobocia	spadek	BDL*/PUP
	liczba zatrudnionych	wzrost	BDL
	liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	wzrost	BDL
Wysoka atrakcyjność zamieszkania w powiecie	przeciętna długość życia	wzrost	BDL
	saldo migracji	spadek	BDL
	liczba udzielonych noclegów	wzrost	BDL
	liczba mieszkańców i rodzin wymagających wsparcia z opieki społecznej	spadek	BDL
Rozwój infrastruktury funkcjonalnej i efektywności świadczonych usług	liczba organizacji pozarządowych	wzrost	BDL
	wskaźnik skolaryzacji	wzrost	BDL
	liczba miejsc w żłobkach i przedszkolach,	wzrost	Dane gmin
	liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych	wzrost	Kuratorium Oświaty/ dane własne Powiatu
Integracja wewnętrzna powiatu i rozwój partnerskiej współpracy	frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych	wzrost	PKW
	liczba projektów opracowanych wspólnie przez gminy i powiat	wzrost	Dane Gmin i Powiatu
	liczba organizacji pozarządowych	wzrost	BDL

Źródło: opracowanie własne.

*BDL: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego